

DARBININKAS

XLII NR. 17

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN 21, N. Y.

ANTRADIENIS - TUESDAY, KOVAS - MARCH 5 D. 1957 M.

Administracija GLENMORE 2-6916
Redakcija GLENMORE 9-7281

10 CENTŲ

CHARLES EVANS WHITTAKER, 56 metų, su žmona. Jį prezidentas paskyrė teisėju į vyriausiąjį teisimą.

Izraelis rengiasi išsikraustyti

TAIP ISAKĖ BEN GURION, O SPAUDA VADINA AMERIKA IŠDAVIKAIS

Izraelio pasitraukimas iš Gazos ir Aqabos sričių šeštadienį vėl pakibo ore. Izraelis pranešė, kad jo atstovas turi toliau derėtis su Amerikos vyriausybe dėl garantijų. Priežastis ta, kad po Amerikos atstovo Cabot Lodge jr. kalbos vasario 1 Jungt. Tautose ir po valst. sekretoriaus J. F. Dulles pareiškimo Izraelis pasijuto negaunąs jokių realių garantijų. Izraelio spauda Amerikos elgesį vadino "apgavimu" ir "išdavimu".

Izraelis nerado Amerikos atstovo kalboje pareiškimo, kad Egiptas nebegrįs į Gazą. Atstovas pasakė, kad Gazos klausimas bus sprendžiamas pagal 1949 paliaubų sutartį. Iš to Izraelis pasidarė išvadas palankias Egiptui. O valst. sekr.

Dulles prasitarė, kad Amerika nedavusi jokių pažadų ir jokių koncesijų. Izraelis tai sukėlė didelį susijaudinimą. Šeštadienio posėdy Izraelio vyriausybėje pasireiškė didelė opozicija prieš ministerių pirmininką. Jis buvo kaltinamas be garantijų sutinkas pasitraukti iš Egipto. Pirmadienį žodį taria parlamentas. Nuo jo priklausys pasitraukti ar ne. Miestuose eina mitingai, kai kur su reikalavimais paleisti vyriausybę, paleisti parlamentą ir šaukti naują.

Prezidentas Eisenhoweris kovo 2 vakare pasiuntė Izraelio min. pirmininkui laišką, ragina paskubinti išsikraustymą iš Egipto. Priminė, kad Izraelis "neturės pagrindo to gailėtis". Tikima, kad Izraelis, vis dėl to išsikraustys. Pirmadienį min. pirmininkas Ben Gurion įsakė tęsti paruošiamuosius išsikraustymo darbus.

Suprantamas ir tų Amerikos pareigūnų noras sudaryti įspūdį arabam, kad Amerika yra "nuolaidų" nepadarė, kaip arabai buvo kaltinę.

Arabai nėra vieningi dėl Eisenhowerio programos

Sueso kanalo klausimas ir Eisenhowerio programa viduriniam rytam pereitą savaitę taip pat buvo pajudintas. Nasseris po šešių savaitių vilkinimo sutiko, kad du likę laivai kanalo dugne būtų tuojau keliami.

Tačiau klausimas, kas valdys kanalą, pasitrintas buvo arabų valdovų konferencijos Kaire. Ten buvo pritarta, kad Suesas turi būti visiškai Egipto priklausomybėje. Palankumo Eisenhowerio programai nepajėgė Saudi Arabijos karalius įkvėpti kitiems arabams. Buvo pasisakyta tik už neutralumą.

Komunizmas nebuvo pasmerktas. Labiausiai to neutralumo siekė Egiptas ir Sirija. Jordania buvo labiau susyvaravus. Tokiu būdu iš arabų valstybių Vakarai turi sąjungoje tik Iraką (Bagdado sutarties dalyvis). Savo politika artimas Vakarai ir Lebanonas.

TUNISAS SU VAKARAI

Tuniso min. pirmininkas Bourgiba kovo 1 pareiškė, kad Tunisas dedasi prie Vakarų bloko. Atmeta neutralumą, kurį skelbė Egiptas, Sirijos, Jordanijos ir Saudi Arabijos valdovai.

GEN. E. L. M. BURNS apžiūri norvegų dalinį, kuris yra pasiryžęs įgyti įsitraukti, kurias dabar Egipte yra užėmę izraelitai.

MASKVA GRASINA VOKIEČIŲ NEATIDUOSIANTI

Maskva tebesiblaško, siūlydamasi su bendradarbiavimu, tai vėl kaltindama, kad jos bendradarbiavimo nepriima ar rengia karą prieš "taiką mylinčias demokratijas". Dabar Maskvos puolimai nukreipti prieš vakarų Vokietiją. "Pravda" ir "Izvestija" ėmė kaltinti Vokietijos kancl. Adenauerį, kad jis išsisukinėja nuo bendradarbiavimo, kurį pasiūlė Sovietų min. pirm. Bulganinas laiške vasario 5. Į tą laišką Adenaueris atsakė, kad pritaria prekybos santykiams tarp Vokietijos ir Sovietų, bet tikrą draugiškumą tarp

Sovietų ir Vokietijos gali duoti tik Vokietijos sujungimas. Prisiminė ir vokiečių gražinimą iš Rusijos.

"Pravda" ir "Izvestija" dėl Adenauerio atsakymo rašo, kad Vokietija ignoruoja rytų Vokietiją, kad jokios vokiečių repatriacijos daugiau nebus. Vokiečiai, kurie gyvena Sovietų Sąjungoje, esą Sovietų piliečiai. "Visos kalbos apie jų repatriavimą yra toliau beprasmiškos", sako "Izvestija".

TRUKDYTVŲ UZDANGA

Sovietai sustiprino radijo trukdytuvų uždangą nuo Vengrijos sukilimo laikų. Pastatyta apie 1000 trukdytuvų. Labiausiai jie nukreipti prieš Amerikos Bala, Laisvosios Europos radiją ir Anglijos BBC. Dabar

ėmė rūpestingiau trukdyti mažesnius siųstuvus iš Turkijos, Izraelio, Graikijos, Romos, Vatikano, Ispanijos, Kanados, Prancūzijos. Pastebėta, kad nori sutrukdyti Vakarų transliacijas, skirtas vidurinių rytų klausytojams.

Trukdytuvams Sovietai išleido apie 1 milijardą dol. per metus, arba dvigubai daugiau negu savo programom. Atsižvelgdama į tai, kad Sovietai pristatė pagal Persijos ir Turkijos sieną trukdymo stočių, Amerikos informacijos tarnybas rengiasi statyti naują siųstuvų Turkijoje.

KAI SAKAI ARABAM, DEJA, GIRDI IR IZRAELIS

Amerikos spauda stebis, kodėl Izraelis atidėlioja išsikraustymą, kada jau viskas buvo veik sutarta. Viena iš priežasčių gali būti Izraelio vidaus politikos reikalai. Prieš savo tautą Izraelio vyriausybė turėjo sudaryti įspūdį, kad ji neveltui kariavusi ir kad gauna dabar tikras garantijas, jog Egiptas neužpuolins. Amerikos pareigūnų paskutiniai pareiškimai, kad jokių koncesijų neduoda, sugriovė tas iliuzijas Izraelis ir pasunkino min. pirmininko padėtį prieš tautą.

Nixonas su gera valia Afrikoje

Viceprezidentas Nixonas jau pasiekė Maroko ir Ghana valstybes. Ten ir kituose Afrikos kraštuose Nixonas nori parodyti Amerikos "gerą valią" jiems padėti ir su jais bendradarbiauti. Nixonas kaip tik apkalbys tuos kraštus, kurie išeina gana smarkiu tempu iš Anglijos ar Prancūzijos valdžios ir daros nepriklausomi. Tai kraštai, kurie užima per 11 milijonų kv. mylių plotą, turi 200 mil. gyventojų, jų 97% yra spalvoti, bet 69% jų yra valdomi europiečių. Ten yra dideli žemės turtai, milžiniška darbo jėga ir baisiai atsilikęs gyvenimo lygis.

Nixonas lanko Maroką, Ghaną, Liberiją, Ugandą, Etiopiją, Tunisą, Lybiją, Sudaną.

Anglija duoda, Maskva atima

Anglijos kolonijos smarkėjančiu tempu veržiasi į nepriklausomybę. Pereitą savaitę ją gavo vakarinės Afrikos Pakraštys (Gold Coast) ir pasivadino Ghana valstybe. Ji turi 5 mil. gyventojų. Numatoma

Šviečiantis laikrodis pavojingas?

Anglijos gydytojų laikraštis "British Medical Journal" įspėjo nemiegoti su laikrodžiu ant rankos, kurio rodyklės yra šviečiančios. Ypačiai įsigauja pavojingas, jei spinduliuojamas esant pavojingam.

Prancūzai surado Saharoje naujus naftos šaltinius.

duoti nepriklausomybę Nigerijai su 32 milijonais. To pat siekia Uganda, rytinė Afrikoje, kuri yra dabar Anglijos protektorate. Ši mėn. prasideda derybos dėl nepriklausomybės Singapuriui. Per 12 metų Anglija jau davė nepriklausomybę daugiau kaip 500 milijonų žmonių. Per tą patį laiką Sovietai atėmė daugiau kaip 100 milijonų žmonių laisvę.

IRGI AERODROME... Į tą medį Philadelphiaje nusileido lėktuvas, valdomas Daratos E. Stab, 30 metų, iš Norwoodo, Pa. Ji tik veideli apsilbražė.

RENKA VOKIETIJOJE, O AGITUOJA AMERIKOJE

Vokietijoje šiemet parlamento rinkimai, o propagandinė dėl jų kova varoma Amerikoje. Atvyko opozicijos vadai socialdemokratų pirmininkas Ollenhaueris ir matėsi su valst. sekretorium ir prezidentu. Bet CDU tuoj pat susigriebė ir atsuntė parlamento užsienių reikalų komisijos pirmininką Kiesingerį. Dabar atvyko dar ir užsienių reikalų min. von Brentano, kuris paskiau keliaus į Australiją ir Indiją.

Tos kelionės turi sudaryti didesnę kapitalą Vokietijos rinkimų aktyse. Bet Amerikoje nebuvo palanki dirva šiem keliautojams, nes spaudos dėmesys nukreiptas į Izraelį. Kiesingeris net daugiau vietos rado spaudoje nei Ollenhaueris. Gal ir dėl to, kad Kie-

singeris galėjo visu šimtu procentų pasisakyti už Amerikos politiką, o Ollenhaueris dar turėjo vis pabrėžti, kad socialistai yra priešingi komunistams. Jo pareiškimuose apie nusiginklavimą amerikiečiai nerado didelio skirtumo nuo Adenauerio politikos. Be to, už Adenauerį stoja ir pats Dulles, kuriam Adenauerio politika aiški ir bekompromisinė.

Nors Ollenhaueris buvo tikras, kad rinkimus opozicija laimės, tačiau paskutiniu lai-

ku spauda jau reiškia balsų, kad po Vengrijos įvykių ir Vokietijos gyventojų nuomonės pakitusios vėl Adenauerio naudai.

● Vokietijos užsienių reikalų ministris dr. Brentano kovo 2 išvyko į Ameriką. Svarbiausias pasikalbėjimo klausimas turės būti NATO kariuomenės mažinimo Vokietijoje klausimas, Vokietijos mokėjimas svetimoms kariuomenėms ir Vokietijos pasitarimai su Sovietais.

GROMYKO TAIP PAT ŠYPSOSIS?

ir gundys Amerikos kapitalistus geru bizniu?

Izraelis dabartiniu metu nušviestas visais prožektoriais. Per jį, per vidurinius rytus kitų politinių veikėjų beveik nepastebima. Tačiau tai nereiškia, kad jų nėra ir kad jie politinio žaidimo nerengia. Europos spauda kaip tik daugiau dėmesio atkreipia į tuo tarpu šėšėly likusį Maskvos žaidimą.

Maskvos žaidikai pergrupuoti vietom.

Maskvos politinis žaidimas siekia atnaujinti santykius su Washingtonu; rasti susipratimą svarbiausia su Washingtonu, o paskui visi kiti politiniai veiksniai. savaime pasiduos šiom dviem politinėms galybėms. Žaidimas siekia susipratimo status quo pagrindu.

Tokiam žaidimui Gromyko, kuris dabar pastatytas vietoj Sepilovo, esąs tinkamiausias žaidėjas. Viena, Gromyko iš visų sovietinių diplomatų geriausiai pažįsta Amerikos politiką. Nuo 1938 jis buvo Sovietų atstovybės patarėjas Washingtono, nuo 1943 jis buvo atstovas, nuo 1946 vadovavo delegacijai Jungt. Tautose, jis taip pat 1955 dalyvavo Ženevos konferencijose. Antra, Gromyko, būdamas Amerikoje, turėjo plačius ryšius su Amerikos kapitalo didžiūnais

— Bernard B. Baruch, Winthropu Aldrichu, J. B. Hancocku, su "General Electric" prezidentais ir vadovybe, su "Chase Bank", "Metropolitan Life Insurance" ir kitais finansiniais magnatais. Tai buvo vis respublikonai, kuriems Gromyko buvo aiškesnės, kokios didelės galimybės būtų privatiniam Amerikos kapitalui Azijos ir rytų Europos rinkose.

Trumana išrinkus prezidentu, Gromyko buvo atšauktas iš J. Tautų, ir jo ryšiai nutrūko. Tačiau vėliau, kai Gromyko buvo paskirtas viceministeriu, juos vėl atnaujino. Dar pernai jis lankėsi pas Baruchą namuose.

Kai Maskva mėgino susiartinti su Belgradu, Gromyko buvo nustumtas į užpakalį. Kai dabar planavo artintis su Washingtonu, Gromyko esąs tinkamiausias tam vyrai. Jis turi pradėti naują Ženevos šypsnių politiką.

● Jugoslavija po to, kai Maskva nutraukė piniginę paramą, vėl labiau suka į Vakarų pusę. Sutiko dėtis net prie Europos ūkinės vienybės.

● Anglijoje per metus komunistų skaičius iš 34,000 nukrito iki 25,700.

Taip buvo renkama Lietuvos taryba

LIETUVA 1917 METAIS (9)

Vysk. J. Staugaitis pasakojo, kaip sunku buvo Vilniaus konferencijoje susitarti. Padėjo viena netikėta aplinkybė...

"Antrąją pasitarimų dieną visai mums netikėtai, atvyksta į posėdį prel. Olšauskas ir dr. Purickis. Juodu atvažiuo iš Šveicarijos, vadinasi, iš neutraliosios teritorijos, iš kurios aiškiai matyti politinė konjunkūra. Juodu nupasakojo, kad karas jau einas prie galo, kad vokiečiai turėsia kapitu-liuoti. Tai matė ir blaivieji Berlyno politikai. Po karo, žinoma, įvyks taikos konferencija, kuri ir nulems kaip kitų, taip ir mūsų šalies likimą. Dabar reikia būtinai organizuoti kraštą, kad būsimoji taikos konferencija galėtų matyti, jog Lietuva iš tikro gali pati save valdyti.

Kai dėl vokiečių siūlomų konvencijų, tai ir jų per daug nesą ko bijoti, nes naujųjų valstybių santykius su kaimynėmis, be abejonės, nustatytos taikos konferencija.

Šitie naujųjų svečių argumentai įtikino konferencijos daugumą. Nusistatyta duoti vokiečiams jų pageidaujamą deklaraciją ir eiti prie Tarybos rinkimo.

... Aišku, kad dėl tos deklaracijos kilo nemaža ginčų. Buvo ginčijamasi ne tik dėl kiekvieno sakinio, bet ir dėl kiekvieno žodžio. Galų gale deklaracijos tekstas buvo priimtas ir įteiktas vokiečių valdžiai. Ji juo šiaip taip pasitenkino. Taigi jau galėjome eiti prie tarybos rinkimų.

Kad ir socialistai gana triukšmavo, vis dėlto paaiškėjo, kad konferencijoje nepalyginama dauguma yra katalikų, jų todėl rankose buvo rinkimų pasėkos... Į tarybą reikėjo išrinkti — taip buvo susitarta su vokiečiais — 20 žmonių. Mes ir sustatėme jų sąrašą. Norėjome, kad taryba atvaizduotų Lietuvos visuomenę, todėl nutarėme rinkti įvairių srovių žmones, net socialistų neišskyrus.

Buvo renkama slaptu balsavimu. Suskaičius balsus paaiškėjo, kad yra išrinkti šie žmonės:

dr. Basanavičius, Antanas Smetona, dr. Jurgis Saulys, Donatas Malinauskas, Kazimieras Bizauskas, Pranciškus Dovydasaitis, Mykolas Biržiška, Petras Klimas, Jonas Smilgevičius, Salomonas Banaitis, Jokūbas Šernas, Jonas Vailokaitis, Steponas Kairys, Aleksandras Stulginskis; kunigai: Juozas Stankevičius, Pranciškus Urbanavičius, Kazimieras Saulys, Vladislovas Mironas, Alfonsas Petrulis, Justinas Staugaitis.

Sitokiais rinkimų rezultatais nebuvo patenkinti socialistai. Mes manėme, kad jiems tenka 3 žmonės: Kairys, Bir-

žiška ir Klimas. Paaiškėjo, kad Klimo socialistai nelaiko savu žmogum, todėl socialistams tenka tik du atstovai. Be to, socialistams net baisu pasidaryti, kad taryboje bus net 6 kunigai. Rinkimai buvo padaryti vakare. Po jų konferencija išsiskirstė.

Rytojaus dieną, posėdžiui prasidėjus, p. Kairys išdėžė ilgą kalbą prieš kunigus.

Ką jie, girdi, veiksia taryboje? Juk jie tokiam darbu nesą pasiruošę. Nuo p. Kairio, žinoma, teko "klerikalas" iš viso.

Mums, išrinktiesiems, nepatogu buvo už save kalbėti. Prieš p. Kairį, tiesa, bandė reaguoti kiti kunigai, konferencijos dalyviai. Bet reagavo nevykusiai. Kairio hipnozės pasiekė savo tikslą: buvo jaučiama bloga konferencijos nuotaika. Buvo pavojaus, kad konferencija gali iširti savo darbų nebaigusi.

Man su kun. Sauliu teko būti prezidiume. Dar diskusijom būtinai, kun. Saulys šnabždėjo man į ausį, kad tokiom aplinkybėm jis negalės priimti mandato. Kalbom pasi-

baigus, kun. Saulys viešai pareiškė išeinąs iš tarybos. Pasakė, kad jį tokį pareiškimą padarėme visi išrinktieji kunigai. Padaryta pertrauka, kad grupės galėtų pasitarti.

Mes, katalikai, susitarėme palikti taryboje tik 4 kunigus, o dvi vietas užleisti pasauliečiams, kad ir socialistams. Buvo daroma tai šventos ramybės dėliai, kad konferencija neiširtų.

Pavesta dalykas galutinai sutvarkyti pačiai išrinktajai tarybai.

Pirmiausia taryba svarstė, kurie būtent iš šešių kunigų privalo likti. Nutarta atleisti kun. Stankevičių ir kun. Urbanavičių. Mes keturi turėjome likti. Į dviejų kunigų vietas nutarėme priimti socialistą Joną Vileišį ir dvarininką Stanislovą Narutavičių, kuris paskui prisidėjo taip pat prie socialistų.

Sitai buvo pranešta konferencijos plenumui.

Taryba naujaj sudėty buvo konferencijos entuziastingai

priimta ir sveikinama.

P. Kairys vienybės adresu pasakė karštą kalbą. Tačiau Eidukevičius socialistų vardu pareiškė, kad jie, tiesa, leidžia savo žmonėms eiti į tarybą, bet jei jinai veiksianti prieš socialistų politiką, tai jie savo žmones atšauks.

Konferencija, atlikusi savo uždavinį, išsiskirstė. Tarybos nariai turėjo pasilikti ir imtis savo darbo".

★

Čia nutraukiame vysk. J. Staugaičio vaizdingą liudijimą. Sustojame sekę ir kitus liudininkus apie 1917 metų įvykius. Iš jų buvo matyti ne tik idėjos, dėl kurių buvo kovota, bet ir patys kovotojai, gyvi, su kūnu — krauju, su temperamentu — kovoje, svaajoje, ginčijęsi, nes, anot M. Yčo, tai buvo dalykai tokie, dėl kurių verta buvo ir pasiginėti.

Praėjo Vasario 16 suaktis, kurios proga tuos liudininkus buvom prisiskaukę, kad atgavintų įvykius kaip tiltą į Vasario 16 aktą. Čia ir sustojam. Prie jų galėsime grįžti, nebent tada, kai jų kurio suaktis paskatins prisiminimus iš naujo.

IŠ LIETUVOS

Rašo ALMUS

NĖRA KUR DĖTI ABITURIENTŲ

Marijampolės (Kapsuko) gimnazijos direktorius J. Kalvaitis rašo "Tiesoje", kad didžiausia dalis abiturientų stoja į specialines mokyklas — technikos ir žemės ūkio mokyklas. Kalvaitis skundžiasi, kad nepatekę į šias mokyklas abiturientai praranda pasitikėjimą savimi, nebeįsijungia į ta-

rybinį gyvenimą. Nurodo, kad į universitetus patenka per daug jaunimo, kurie siekia "poniško gyvenimo". Reikalauja, kad pedagogai rūpintųsi Lietuvoje kuo greičiausiai steigti specialines vidurines mokyklas, kurios ruošytų statybininkus, prekybininkus, amatininkus. Pasisako prieš abiturientų — atrinkimą pagal atestato pažymius. Grūdant į universitetus medalininkus, kurie "apsiskaitėliška" surenka atestatuose penketus, į Lietuvos inteligentiją patenka per daug žmonių, kuriems intelektualinė kūryba yra svetimumas dalykas. Kada gyvenimas pareikalauja iš tokių kūrybos ir iniciatyvos jie sugniužta.

● Patirta iš Lietuvos, ten yra gaunami kai kurie Amerikoje leidžiami lietuviški laikraščiai

● "Tiesa" vis dažniau cituoja gomulkinės Lenkijos spaudą, domėdamasi, kuriuo keliu Lenkija pasuks.

● Žemės ūkio akademiją šiais metais baigs apie 200 agronomų.

● Reikalauja simfoninio orkestro. Žurnale "Literatūra ir Menas" vadovauja Lietuvos muzikai Ed. Balsys, J. Čiurlionytė, J. Juzeliūnas, A. Račiūnas, J. Svedas, St. Vainiūnas, kiti reikalauja Lietuvai simfoninio orkestro, nes radiofono orkestras nepatenkinas poreikių.

● Vis nepatenkinti rašytojais. Vilniaus kompartija buvo sušaukusi plenumą, kuriame svarstė Maskvos kompartijos paskutinį mitingą. Toks Kenevičius užsipuolė Lietuvos rašytojus, kad šie per mažai rašę "mūsų šalies tautų draugystės tema".

KANADIEČIAI, kurie sudaro karo dalinį Egipte, neturėdami darbo, karstyje svaidda beisbolą.

VILNIUS JAU RUSISKAS, KAUNAS LIETUVISKAS

Atvyko iš Lietuvos

N. Lietuva vasario 13 ir 20 rašo, kad į Kanadą, Windsorą, iš Vilniaus atvyko Vilniaus universiteto studentė Bronė Baidikonytė, kuri apsigyveno pas savo tėvus. Jos motina atvyko pernai. Šiom dienom taip pat atvyko iš Garliavos į Hamiltoną Bassų šeima. Ponas Bassas, Lietuvos vokiečių, atvyko jau prieš keleris metus, bet tik dabar jam pasisekė patraukti kitus šeimos narius.

Tuose pačiuose nr. laikraštis rašo plačiau apie gyvenimą Vilniuje ir Kaune. Kai kurias smulkmenas pakartojame:

Pagal Maskvos statistiką Vilniuje yra 200,000 gyventojų, o iš tikrųjų 300,000.

Vilnius labiausiai iš visų miestų surusintas.

Lietuvių daugiau kaip trečdalis Vilniuje yra taip pat daugiau nei bet kur kitur Lietuvoje žydų — atvykusių iš Rusijos. Jie dirba administracijoje bei prekyboje. Lenkam leidžiami lenkų kalba laikraščiai, bet kalbama juose apie lietuvišką organizaciją reikalus.

Vyrauja rusų kalba. Ne visoje įmonėse bei įstaigose buvo galima susikalbėti lietuviškai. Bet Sniečkui paskelbus naują "kursą", dabar ir lietuviškai lengviau susikalbėti.

Tarp Kauno ir Vilniaus yra astatuotas plentas. Suprojektuotas plentas tarp Vilniaus ir Utenos. Veikia tarp Vilniaus ir Ukmergės. Geležinkelis tarp Vilniaus ir Alytaus nuimtas. Iš Minsko perkeita į Vilnių rusų įstaiga — geležinkelio valdybos dalis, iš Maskvos laivininkystės valdybos dalis.

Namų statybą nepakankama. Leista todėl privatiem asmenim statyti mažus namelius.

Lietuvos miestai apsisistatė dabar seniau keiktom "brazilkom", kurios nusitęsios kilometrais.

Krautuvės tuščios, valgyklos liemos ir brangios.

SPAUDA

Pastatyti dideli paminklai Leninui, Stalinui, Černiakovskui, Puškinui tik biustas. Uždarytos šios bažnyčios: Katedra, kurioje yra dailės muzėjaus skyrius, šv. Kazimiero, šv. Kotrynos, šv. Rapolo, Bernardinų (perduota dailės institutui), šv. Mykolo (ten dabar restauracijos dirbtuvės). Veikia šv. Onos, šv. Petro ir Povilo, Dominikonų, šv. Jokūbo ir senoji šv. Mikalojaus.

Iš nakties dingio aukščiausiame Vilniaus kalne Trys kryžiai ir nuo katedros trys statulos.

★

Kaune yra 250,000 gyventojų, nors oficialiai skelbiama 195,000. Atvykusių iš Rusijos daug. Jie užėmė buvusius žydų butus ir dar pritrūko jiems vietos.

Vis dėlto Kaunas yra per dėtis lietuviškas, kai Vilniū rusai užgožė, ypač apsidė visas centrines įstaigas.

Galvų vardai Kaune vis dar keičiami. Vietoj Laisvės alėjos — Stalino prospektas, vietoj Vytauto prospekt — Lenino gatvė, Kestučio — dabar Gorkio, Miškų — Puškino, Seimo — Gogolio. Yra dar Kalinino, Lermontovo, Majakovskio, Dzeržinskio ir tt.

Pagrindinė gatvė taip ir liko mieste Laisvės alėja. Jai sutvarkyti pernai buvo skirta pusantro mil. rublių.

Bet kitose gatvėse nei grindiniai nei šaligatviai netaisyti nuo prieškarinių laikų.

Kaune, palyginti, daug naujos statybos. Laisvės alėjoje pastatyti penkių aukštų namai šiose vietose: priešais buvusį Koperacijos banką, greta Pažangos namų, prie pašto (kartinis su Sapiehos gatve), Maironio ir Laisvės alėjos kerte, priešais buvusį Perkauskio kavinę. Laisvės alėjoje neliko neužstatytų sklypų. Taip pat pastatyti namai šalia Teisingumo ministerijos rūmų Sa-

FORDO atstovai atsilanko vengrų bėglių stovykloje (Kilmer, N. J.). Mr. Leo C. Beebe ir Robert J. Stone atstovauja Fordų JAV prezidento komitete vengrų bėgliams šelpti.

LAISVĖS VARPAS

Naujosios Anglijos Lietuvių Kultūrinė Radio Programa
WBMS, 1090 kilocycles
BOSTON 15, MASS.

Sekmdieniais
12:30 iki 1:00 val. pietų metu
VEDĖJAS — P. VIŠČINIS
31 Bunker Ave.
BROCKTON 4, MASS.
Tel. Brockton 8-1159-R.

Lietuvos Vyčių Radijo Programa

Transliuoja iš stiprios radijo stoties WLOA, 1550 kilocycles
KIEKVIENĄ SEKMADIENI—NUO 1:30 IŠI 2:00 VAL.
Jei norite šioje radijo programoje skelbtis, kreipkitės adresu:
KNIGHTS OF LITHUANIA WLOA
BRADDOCK, PA.

Tel. APplegate 7-0349

TELEVIZIJOS ir RADIO TAISYMAS B A N G A

340 RIDGEWOOD AVE.

BROOKLYN, N. Y.

Garantuotai taisoma televizija, kambariniai bei auto radio, stiprintuvai (amplifiers), plokštelių automatai (record changers).

Aptarnaujami rajonai: Brooklyn, Maspeth, Woodhaven, Richmond Hill, Ozone Park, Forest Hill, Jamaica.

Darbas atliekamas prityrusio techniko, pripažinto

RCA Instituto, New York.

Darbo valandos: kasdien nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak.
pirmadieniais nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak.

Vilnonės medžiagos Lietuvai

- IVEŽTOS IR VIETOJE GAMINTOS
- Medžiagos vyrių ir moterų elutėms, svarkams, suknelėms.
- Silkiniai, rayoniniai, medvilniniai kaspnai, vilnų audiniai.
- Yrdaus ir gabalais.
- Didelis spalvų ir pavyzdžių pasirinkimas.
- Geriausias rūšys, prieinamos kainos.

(Atsinešę šį skelbimą, kuris bus ypatingai įvertintas)

SAMUEL BECKENSTEIN, INC.

TRYS DIDELES KRAUTUVES

118 Orchard St. 125 Orchard St. 130 Orchard St., N. Y. C.

GRamercy 5-4525

Closed Saturday, open Sunday 9 A. M. to 6 P. M.

Privaziavimas: 8 Ave. Ind. Line, Train D iki Delancy St. Nuo čia pesėlam trumpas kelias iki Orchard St.

Paulius Gaubys FOTOGRAFIJA

Portretas, vestuvės, vaikai, įvairūs subuvimai, kopijos ir t. t. Naturaliose spalvose trijų dimensijų (stereo) nuotraukos, taip gi aliejiniai portretai

P. Gaubys foto srity dirbęs nuo 1926 m. (Lietuvoje, Berlyne ir Amerikoje) darbą Jums padarys tikrai greit, gerai ir pigiau nei kas kitas.

85—27 88th St.

Woodhaven 21, N. Y.

(BMT Jamaikos linija, Forest Parkway stotis.)

Tel.: VI 6-2164

po 6 val. vakaro, nedarbo dienom visą dieną.

Evergreen 8-9794

M. and Z. Collision Works

JULIUS MALDUTIS
savininkas

Sulaukstyti automobilių dalių ištiesinimas, pakeitimas naujomis, dažymas ir poliravimas.

937 GRAND STREET
BROOKLYN 11, N. Y.

Lietuvių Amerikos Piliečių Klubas

1. Lietuvių visuomeninių organizacijų (nekomunistinių) susirinkimams leidžia naudotis patalpomis nemokamai.
2. Pobūviams, šokiams, vestuvėms ar šiaip šventėms nuomoja už prieinamą kainą.
3. Geriausi ir įvairiausi gėrimai pigiausiomis kainomis.
4. Lietuviški maisto gaminiai.
5. Naujai išpuošta šokių salė.

Nuomavimo reikalu kreipkitės į managerį V. E. MI-

KALASKĄ asmeniškai ar telefonu EV 4-9672
arba pas pavad. K. Vaitaitį

STANLEY EARL (Portland, Ore.), miesto komisionierius, pasakė senatė, kaip ta miesta stengėsi terorizuoti raketiniais iš darbo unių.

DARBININKAS

Published Semi-Weekly except holiday weeks, when issued weekly

THE WORKER (Title Copyright) By FRANCISCAN FATHERS
Eina nuo 1915 metų. 1951 sujungė AMERIKĄ, LDS
ORGANĄ DARBININKĄ ir LIETUVIŲ ŽINIĄS.
Reentered as second class matter at Brooklyn, N. Y. May 25, 1951, under the Act of March 3, 1879, originally entered as second class matter at Boston, Mass. September 12, 1915.

SUBSCRIPTION RATES

Domestic yearly \$6.00
Brooklyn, N. Y. \$6.50
Half year \$3.50
Foreign \$6.50

PRENUMERATOS KAINA

Amerikoje metams \$6.00
Brooklyn, N. Y. \$6.50
Pusei metų \$3.50
Užsienyje \$6.50

Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA. Vyr. red. S. SUZIEDELIS. Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuožūrą. Nenaudoti straipsniai saugomi ir grąžinami autoriams prašant. Pavardę pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Amerika negali...

Vasario 16 praėjo. Kai skaičiuojam Lietuvai ta proga pareikštas simpatijas, tai šalia valstybės sekretoriaus J. F. Dulles, randam 12 gubernatorių, kurie išleido proklamaciją, randam 24 senatorius ir 73 kongresmanus, kurie kalbom ar raštais reikalavo, kad Lietuva ir toliau būtų laikoma nepriklausoma valstybe, smerkė jos okupantą ir reikė vilčių, kad Lietuva bus išlaisvinta...

Tai didelis amerikiečių valios pareikšimas. Jis eina iš širdies, nes amerikiečiai brangina laisvę sau ir jos nepavydi kitiems. Ne tik nepavydi. Jie padeda jos siekti. Jie sudaro materialinę ir politinę sąlygas laisvės idėjai palaikyti gyvai. Tų sąlygų dėka eilė žmonių turi galimybės planuoti savo tautos ateitį, palaikyti ryšį su tautiečiais anapus uždaugos ir veikti, kas tik gali greičiau išlaisvinimą priartinti... Amerika yra tokis kraštas vienintelis. Kitaip elgdamasi ji nustotų buvus Amerika. Ji kitaip negali, savęs neišsižadėdama.

Kongreso žmonių pareikštas palankumas Lietuvos laisvei stiprina ir vyriausybės nusistatymą pavergtųjų reikalui.

Vyriausybės nusistatymą iš naujo tvirtai paliudijo vasario paskutinę dieną Amerikos atstovas Cabot Lodge jr. Jungtinėse Tautose, kada Sovietai siūlė pasmerkti Ameriką, kad remdama laisvės komitetus, radiją ir kitokiais būdais, ji kišasi į satelitinį kraštų vidaus reikalus, tai Henry Cabot Lodge jr. pareiškė:

"Amerikos tauta negali indiferentiškai ir su apatija priimti padėties, kurią Sovietai sudarė vidurio Europoje. Mes nesutaukime su negaltingu sovietiniu pasikesinimu ir

žmogaus vertę ir laisvę..."

"Natūralu yra, kad mes esame susirūpinę rytų Europos tautom, esam susirūpinę jų likimu. Mes norime matyti jas laisvas ir nepriklausomas, galinčias savitai gyventi, siekti nuosavos paskirties, turėti galvoje nepriklausomas nuo sovietinės kontrolės, nepriklausomas nuo Amerikos kontrolės, nepriklausomas nuo bet kokių kitos kontrolės.

"Mes darysime, ką mes galime, visada derindamiesi su Jungt. Tautų principais, kad parodytume šitom nelaimingom aukom, kad jos nėra užmirštos, kad jos nėra apleistos.

"Mes teiksime ir toliau šiom tautom tiesą apie mūsų pasaulį ir tiesą apie jų pasaulį. Kiekviena proga mes jom užtikrinsime, kad jokie dalykai, apie kuriuos jos girdi iš savo dabartinių viešpačių, nėra sutraukę senų giminystės ir draugiškumo ryšių, ir kad dabar yra ilga naktis ir kad šita ilga naktis prieis galą.

"Tol, kol nepriklausomybės nėra pasiektos; tol, kol Sovietų Sąjunga kišasi į šių kraštų reikalus, mes negalime likti ir neliksime tylūs ir neprotestuoją".

Nei Kongresui nei vyriausybės kalbėtojai neturime progos tarti aciu. Bet savo širdyje mes esame jiems labai dėkingi. Dėkingi už atvirą Amerikos valios pareikšimą iš naujo. Dėkingi už pakartotiną užtikrinti remti laisvės siekimus.

Jau nuo mūsų pačių priklauso, ar mes norim ta parama pasinaudoti? Jei taip, ar išnaudojame visas jos duodamas galimybes kovai už laisvę?

Siemet sueina 40 metų nuo didžiųjų lietuvių konferencijų, kuriose buvo pareikšta Lietuvos tautos valia būti nepriklausoma. Spauzoje jau yra pasirodę kai kurie tų konferencijų aprašymai. Kas eiliniam skaitytojui krinta tuose aprašymuose į akis, tai, kad beveik visur kairysis lietuvių visuomenės sparnas (liberalai ir socialistai) yra atvaizduotas, kaip Lietuvos nepriklausomybės priešas 1917 metais. Tas kairysis sparnas siūlęs pasitenkinti autonomija Rusijos ribose ir kai kur net apleidęs konferencijos posėdžius, kai dauguma pasisakiusi už Lietuvos nepriklausomybę.

Kad toks atvaizdavimas būtų tačiau teisingas, jam trūksta vieno svarbaus dalyko — būtent, kad mūsų liberalai ir socialistai būtų pasisakę, jog jie iš esmės buvo priešingi Lietuvos nepriklausomybei. Rašančiam šias eiles, nors ir ne kartą dalyvavusiam 1917 metais ginčuose su liberalais ir socialistais, niekada neteko tokio pasisakymo girdėti. Mūsų kairysis sparnas nebuvo Lietuvos nepriklausomybės priešas. Tas sparnas norėjo tos nepriklausomybės, tik jo

dauguma netikėjo, kad tuometinė istorinė sąlygom lietuvių tauta pajėgs savo nepriklausomybę išlaikyti.

Taigi, šiam sparnui būtų neteisinga prikišti, kad jis buvo Lietuvos nepriklausomybės

Lietuvos nepriklausomybė ir visuomenės kairysis sparnas Vasario Šešioliktosios išvakarėse

Rašo P. DAILIDĖ

priešas. Vienintelis priekaištas, kurį šiandien tam sparnui už 1917 m. galima padaryti, tai kad jam trūko pasitikėjimo savo tautos kūrybine galia.

Tačiau ir tas priekaištas, kai jis yra keliamas, nustoja didesnės dalies savo aštrumo, kai drauge su juo prisimenamos ir to laiko politinės veiklos sąlygos. Šiandien mum viskas atrodo kitaip, negu prieš 40 metų.

Dėl to teisingumas reikalauja, kad priekaištai už senus laikus būtų daromi tik tų laikų akimis žiūrint.

Nors dabartinės politinės partijos ir yra linkusios nukelti savo pradžią galimai toliau į praeitį, bet caro laikais jos galėjo veikti tik pogrindyje. Bet kurio platesnio veikimo visuomenėje jos išvystyti negalėjo. Juo labiau, kad ir ta visuomenė susidėjo daugiausia iš politinių analfabetų. Be daktaro, klebono ir retkarčiais užklydusio studento, Lietuvos kaimas kitokios inteligentijos nematė. Tuo tarpu šių inteligentų veikla buvo stropiai se-

kama rusų žandarų. Dėl to bent iki Rusijos karo su Japonija (1904—1906)

ta veikla reikėsi beveik išimtinai lietuvių tautinio atgimimo forma.

"Aušros" laikais lietuvių visuomenė dar beveik visai neturėjo srovių. Su "Varpu" atsirado jau "klasiškas" lietuvių skirstymas į "klerikalus" ir "pirmieivius". Kai su rinkimais į Rusijos dūmą (parlamentą) lietuviams teko jungti savo kandidatus su tuometinių rusų partijų kandidatais bei pačioje dūmoje prie tų partijų šlietis, tada ir Lietuvoje atsirado tų partijų užuomazgos.

Jose tačiau vadovavo svetimas, nelietuviškas elementas. Tas elementas negalėjo remtis, nei lietuvių interesais, nei lietuvių tautos dvasia.

Tik ilgai, brestant lietuvių tautiniam susipratimui, nuo to elemento pamažu išsilausinė. Politinis lietuvių visuomenės susiskirstymas pradeda įgyti daugiau savitumo. Tačiau, neturint iš praeities patyrimo ir plačiai prigijusių tradicijų, lietuvių politinėms partijoms teko vis tiek naudotis pavyzdžiais iš svetur. Ir kai tie pavyzdžiai vieni buvo imami iš vakarų, kiti iš rytų, Lietuvos politikam nelengva buvo vieniem kitus suprasti ir susikalbėti.

Kodėl kairysis sparnas galvojo apie autonomiją?

Mūsų tuometinių liberalų ir socialistų vadai ne tik sekė rusų atitinkamų srovių pavyzdžiais. Daugumas jų buvo ir patys politiškai išsivokę Rusijoje. Tai negalėjo palikti be įtakos ir jų vėlesniam galvojimui. Tik retas kuris jų galėjo pakilti aukščiau už pasisavinimą iš Rusijos politinės doktrinos, kurių pagrindu buvo vis ta pati "viena ir nedalomą". Jie buvo suaugę su tom doktrinomis ir per jų akinius dažniausiai žiūrėjo ir į Lietuvos reikalus, kai atėjo laikas juos spręsti.

O per tuos akinius jie matė,

kad lietuvių tautos tuomet buvo tik apie puse milijono, kad kraštas per karą buvo visiškai nuašintas, neturėjo jokių išteklių valstybės aparatui pastatyti, turėjo tik labai ribotą inteligentų skaičių, ir tie patys buvo išblaškyti po tolimus Rusijos plotus. O kas svarbiausia, Lietuva neturėjo beveik jokios pramonės, nei reikiamų žaliavų tai pramonei sukurti. To laiko mintimi, toks kraštas negalėjo išsilaikyti savarankiškai. Kai socialistų ir liberalų pažiūrose daugiau lėmė materialinis pradai, o ne dvasinės lietuvių tautos savybės ryžtumas, pasišventimas ir ištvermė, — jie kad ir ne visi, tai bent daugumas,

laikė netikslingu daiktų pilnos nepriklausomybės reikalaujimą.

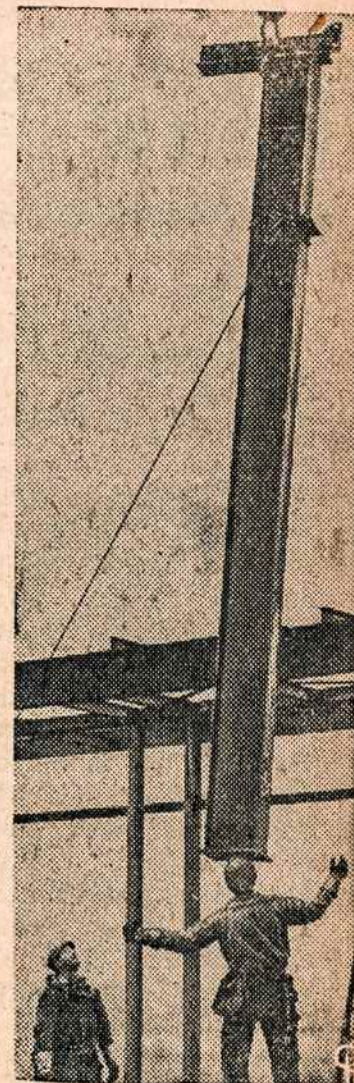
Jų manymu, buvusiom 1917 sąlygom lietuvių tautai buvo įvairiais atžvilgiais naudingiau kelti autonomijos šūkius.

"Kas gero iš tokios nepriklausomybės, kurios mes nepajėgsime išsaugoti? Juk mūsų didieji kaimynai bemažant pavergs mus ekonomiškai, o paskui ir politiškai".

teko ne vieną kartą girdėti tuomet iš kairiojo sparno pusės. Tuomet dar nebuvo svarstomi konkretūs planai tokiam tarptautinės bendruomenės sutvarkymui, kurs suteiktų saugumą ir mažom valstybėm. Kiekviena tų valstybių turėjo pasitikėti tik savo jėgom. O kai, palyginti su Rusija ir Vokietija, Lietuvos jėgos atrodė menkos, daug kam kairiųjų atsigumas tuomet atrodė pagrįstas.

Rašančiam šias eiles teko asmeniškai su tuo atsargumu susidurti, kai 1917 gruodžio 27 — 30 d. d. buvo sušauktas Kaukazo lietuvių organizacijų suvažiavimas Tiflise. Tame suvažiavime Lietuvos ateities klausimu buvo pasireiškusių tokių pat dvi srovės, kaip ir konferencijose Petrapilyje ir Vilniuje. Skirtumas čia buvo tik tas, kad "autonomistai" po ilgesnių diskusijų pasidavė nepriklausomybės šalininkų ikinėjimam ir prieš Lietuvos nepriklausomybės rezoliucijos balsavimą suvažiavimo salėse neapleido (ir prieš tą rezoliuciją neabsavo).

Mes irgi norime Lietuvai nepriklausomybės, — sakė jie, — tik manome, kad geriau

ATRODO, kad darbininkas tu geležinę sijalaito ant savo galvos. Tuo tarpu jis tik rodo, kur ją pakreipti (Camden, N. J.)

yra reikalauti to, kas yra realu.

Taigi, Lietuvos nepriklausomybės klausimu kairysis lietuvių visuomenės sparnas skyrėsi nuo dešiniojo daugiausia abejojimu, ar įgytą nepriklausomybę pavyks išlaikyti. Tačiau parašai po Vasario 16 aktu liudija, kad politinei konjunktūrai pakitėjus, ir kairiojo lietuvių visuomenės sparno atstovai nelaikė savo abejojimų lemiama is ir

lygiomis su dešiniuoju sparnu viešai ir neatšaukiamai yra pasisakę už Lietuvos nepriklausomybę.

Todėl mums šiandien nėra nei pagrindo, nei prasmės vaiduoti Vasario 16 aktą, kaip pasekmę kažkokių savitarpų kovų už Lietuvos nepriklausomybę. Tuo klausimu lietuvių tauta 1917 metais buvo visiškai vieninga. Nei viena visuomenės grupė čia neturi teisės net mėginti

susidaryti politinį kapitalą už savo laikyseną, Lietuvos nepriklausomybę skelbiant, nes visi tos rūšies mėginimai tik siaurintų to lietuvių tautos valios pareikšimo prasmę ir silpnintų jo reikšmę.

TURTINGI SKURDŽIAI

M. JOKAJUS

17.

— Tai kas iš to? ar nesurinkote per karnavalą pinigų nuomai sumokėti?

— Ponia, kuo būdu galima buvo surinkti? Juk siemet karnavalo kaip ir nebuvo. Sunku, bet nleko nepadarysi... Yra vis dėlto vienas ponas, vardu Vosylius. Tai mūsų šeimininkas. Eisime pas jį ir pagrosime, užuot nuomą mokėję.

— Tai pagrokite jam ten ir už mane kokią dainele, nes ir man pinigai kišenių neplėšo. Skalbiu daugiausia nevedėliams ir vaidintojams, o jie paprastai skalbėje palieka pačiame savo skolytojų gale.

— Na, tai aš jam pagriešiu dainele: Taip pat, taip pat, taip pat! Čigonas čyga neturi pinigų, ponia Kaporienė neturi pinigų ir visi kiti "taip pat, taip pat, taip pat!" O. Dieve, Dieve! Bet yra dar vienas prašymas. Kai mes išeisime griež-

ti, vaikelis paliks vienas rūsyje. Vargšas — motina praėjusi rudenį numirė. Vaikelis liko ant mano sprando; gražus vaikelis, kaip iš lazdyno išdrožinėtas angelėlis. Aš neatiduočiau jo už pilną maišą dešimcenių. Labai prašau, būkite tokios malonios, padukokite jam tenai truputį vandens, kai ims pernelyg klykti.

— Gerai, čyga. O kokio čiułptuko reiks duoti?

— Čiułptuko? Et, čigono vaikai nerekia įprasti ir tokias gėrybes. Jam gana vandens; o kai išaugs, galės sau valgyti ledą ir užgerti vandens. Nuo to jam visada bus gražūs, balti dantys.

Tai pasakęs, viena koja šlubuodamas, nukuldunksčia-vo į duris.

— Na, paskui mane, snargliai! Dailiai nusilenkite ponai ir panelei... Kad tave velniai nurautų!

Paskutiniai žodžiai buvo tai-

kyti Ferkei, kuris, nematydamas kur žengias, užmynė skaudamą tėvo koją.

— Ir poniai lenkiamės...

— Ir panelei, — sušvebel-džiavo vaikišiai.

Vos nutilo čigonų balsai (dar tebebuvo girdėti jie gatvėje), įėjo Čičytė. Krikštijant ji buvo iš karto praminta Cecilija, bet maža būdama ji pati perkreipė savo vardą į Čičytę, ir taip ją dabar jau visi vadino.

Ji nešė dėžę, pilną žibučių ir pakalnučių. Mandagiu niktėlėjimu ji pasveikino abidvi moteris, o paskui pabučiavo joms rankas.

— Vadinasi, būtinai turi taip vėlai keltis? — sumurmėjo skalbėja.

— O, aš jau seniai nubudau, bet nedrįsau išlįsti iš po apklotu, nes mūsų trobelėje baisiai šalta.

— Tai bene nemoki krosnies pasikūrenti?

— Nėra kuo, be to, ir negalima man kūrenti, nes pakalnutės ir žibutės bemažant nuyvystų. Jos tik iš mėslo turi gauti šilimos. Ir išeiti ankščiau nebuvo tikslu. Dar ir dabar ponai nevaikščioja Vaclovo gatvėje. Be to, prieš išeidama į miestą, turiu išvirti senelei kavos.

— O ką gi veikia senė?

— Pajudėti ji nedaug tegaili, tačiau dar turi tiek valdžios, kad už plaukų mane nugriebia, jei tik pavyksta sučiupti.

— Tai kaip ji gali tave sučiupti?

— Ji turi krėslą su račiu-kais ir taip moka juo važinėti, jog visada įsiveja mane į kėtę; mūsų trobelė tokia ankšta, kad nieku būdu nuo jos negali pasprukti.

— Matyt, verta esi mušti.

— Ji visada muša mane už tai, kad maža pinigų namo parnešu; nenori tikėti, kad aš neperku sau kokių gardumynų. Paskui ji mane bara, kad aš nenoriu pakirpti iš priešako plaukų ir kad neparaitau jų. Juk man dar tik vienuolika metų.

Čia kalbą nutraukė panelė Lidi ja.

— Ir nedaryk to! Matai, aš dar ir dabar nesikerpu ir neparaitau plaukų, nors man jau dvidešimt metų.

— Todėl tamsta ir negautumei už vieną pakalnutę šimto guldenų, tutule Lidi ja, kaip aš kad gausiu, kai tik imsiu pardavinėti gėles Grand hotelyje; taip sako mano senelė.

Mergaitė kalbėjo šitai nuodžiūrai ir karštai, kaip kalba žmogus, nesuprantaš savo žodžių prasmės.

Tačiau teta Zuzana, išgirdusi šią kalbą, kurte užsikūrė. Iširdusi susuko mergaitę:

— Tai ko dar čia atsilviki? Ar tai tau čia Grand Hotelis?

— Atsiprašau, brangioji teta Zuze; aš čia atėjau tiktai paprašyti, kad teiktumėtės paskui, jeigu švystelėtų saulutė, būti tokia gera ir nuėjus atidaryti mano inspektų langus; bet jie reikia pagaliuku paremti, nes antraip nuvysta mano gėlės.

— Gerai padarysiu tą darbą, padarysiu.

— Be to, malonėsite palaisyti mano hijacintus.

— Palaistysiu! Gal dar nori ko prašyti?

— Bučiuoju rankutę, tetule!

— Man dabar nėra rankų. Matai, kad užimtos. Bėk sau!

— Čičytė vėl tūptelėjo. Ponia Zuzana, pašėpiamai ją pamėgdžiodama, taip pat tūptelėjo.

— Jau išmoko! Tik žiūrėkite, jau moka dailiai tūpti!

Ir net tada, kai merginos nė kvapo nebebuvo likę, senelė vis tebeniurzgėjo.

PIKTADARIO NUOTYKIAI

Išėjus šiai "klįjentei", netrukus atsirado kažkas kitas. Tai buvo policininkas Jonas.

Kadangi durys buvo atidarytos, tai jis negalėjo pasibaldyti; vis dėlto mandagumo dėsnį tuo išlaikė, kad pabeldė į durų staktą.

— Prašau! — atsiliepė ponia Zuzana.

Budrus tvarkos dabotojas išdrįso įeiti ir pasveikino skalbėją.

Tačiau daug žemiau, kur kas su didesne pagarba, nusilenkė jis, sveikindamas panelę Lidi ja, nusiėmė kepurę ir pačius sveikinimo žodžius ištarė... angliškai.

— Tamsta moki angliškai? — paklausė nustebusi mergina.

— O tamsta supratai,

Tiktai dabar ji pastebėjo, kad netyčia pasirodė esanti išlavinta kitaip, negu paprastai būna išlavintos siuvėjos. Vis dėlto tuojau suvokė, kaip iš tos kebeknės išsispėdoti:

— Supratau. Kitados norėjau palikti mokytoją, todėl, be visų kitų dalykų, mokiausi ir anglų kalbos. Paskui man pri-trūko lėšų, ir negalėjau savo sumanymo įvykdyti.

— Mane taip pat vargas išmokė angliškai kalbėti.

— Vargas yra puiki mokykla, tačiau kad joje būtų mokoma angliškai kalbėti, aš nežinojau.

— Girdi, gerbiama isis, — nutraukė kalbą ponia Zuzana: — jeigu aš mokėčiau tiek kalbų, tai pasirinkčiau kitoki amatą... Bet kodėl šiandien taip anksti namo parėjai?

(Bus daugiau-

KŪRYBOS PRIEDAS

Europos lietuvių nuotaikos

Pasakoja žurnalistas Kazys Obolėnas

Neseniai (vasario 11) iš Europos atvyko žurnalistas Kazys Obolėnas. Žurnalistikai jis yra atidavęs visą savo gyvenimą, nepriklausomais laikais yra dirbęs įvairiose redakcijose, vėliau pats leido laikraščius Iš Vokietijos jis buvo emigravęs į Angliją, kur redagavo "Europos Lietuvį". Vėliau dirbo Amerikos Balse Muenchen, Vokietijoje. Dabar, pasinaudodamas imigracinėmis galimybėmis, atvyko į Ameriką ir įsikūrė New Yorke.

K. Obolėnas apsilankė ir Darbininko redakcijoje. Miela buvo pasidalyti išpučiais.

Pokalbis prasidėjo apie kelionę.

— Kelionė? — pasitiksino K. Obolėnas. — Kokia čia dabar kelionė! Nors atstumas tarp Europos ir Amerikos tebėra tas pats, bet kelionė nepaprastai sutrumpėjo, o svarbiausia — ji neteko seniau buvusio romantiško atspalvio. Orinis susisiekimasis visai sumažino atstumus ir pats pasidarė panašus į autobusų susisiekimą. Iš Muencheno vakare pakilęs lėktuvas sekantį rytą nusileidžia New Yorke.

Siuo laiką Europoje lengviau galima gauti vietą lėktuve, kaip laive. Žiemos mėnesiais orinio susisiekimio linijos emigrantams duoda papigimimus. Dėl to jiems kelionė oru į Ameriką tiek pat atsieina, kaip ir jūros keliu.

Greta reguliarių susisiekimų priemonių, emigrantams iš Europos perkelti į užjūrio kraštus Tarpvyriausybinių Europos Migracijos Komitetas turi tam tikslui išnuomojės laivus ir lėktuvus.

— Kaip dabar atrodo Vakarų Vokietijos lietuvių kultūrinė veikla?

— Spauda būtų lietuvių kultūrinės ir visuomeninės

veiklos reprezentantas. O lietuvių spaudos Vakarų Europoje liko nedaug. Išėina du savaitraščiai, abu Anglijoje. Vakarų Vokietijoje pernai ėjo tik klaidėdžių "Keleivis", bet šiemet jo nemačiau.

Daugiau lietuvių yra Anglijoje. Kituose Vakarų Europos kraštuose liko nedaug. Iš gausiausių pokario metais lietuvių kolonijos Vakarų Vokietijoje šiuo metu nebus nei dešimtis tūkstančių. Iš jų ne mažai paliegiusių, senyvo amžiaus ir kitokių, kurie negalėjo išemigruoti. Tarp jų inteligentų nedaug. Balso rūpestingumo dėka daugumas jų iki šiol gaudavo reikšmingą pagalbą maistu, drabužiais ir pinigais, dėl to neskurdo. Toli mesnė jų gerovė priklausys nuo šios organizacijos veiklos ir Amerikos lietuvių geraširdiškumo.

Tačiau tai yra socialinė ir labdaros sritis, apie kurią Amerikos lietuviai pakankamai turi žinių. Man gi buvo pastatytas kultūrinio ir visuomeninio pobūdžio klausimas.

Vakarų Vokietijos lietuviai

gyvena plačiai pasklidę dideliame krašte tarp svetimų žmonių. Tokiose sąlygose sunku susirinkti ir didesnius darbus atlikti. Tačiau ten, kur gyvena didesnis lietuvių būrys, dirbamas kultūrinis ir visuomeninis darbas. Kultūrinį darbą sunkina ir savo laikraščio stoka. Iš Anglijos lietuvių laikraščiai į Vokietiją ateina sekantią po išėjimo savaitę, o Amerikos lietuvių spauda — dar vėliau. Aktualiosios naujienos juose jau būna pasenę. Kita vertus, spaudai prenumeruoti reikia pinigų, o iš šalpos gyvenantiems žmonėms jų labai trūksta.

Radikas geriausias išeitis iš tokios padėties.

Vakarų Vokietijos lietuviai aktualias naujienas sužino rytais iš vietinio radijo, o vakarais — iš europinio Amerikos Balso lietuviškų programų. Jos gerai parengtos, aktualios, turiningos, plačiai apima svarbiausias kultūrinio ir visuomeninio gyvenimo sritis, o be to — puikiai atliekamos. Nors jos taikomos komunistų pavergtiems lietuviams, bet dėl savo plačios apimties jos yra svarbios ir laisvėje gyvenantiems lietuviams.

Europinio Amerikos Balso lietuviškoji programa kasdien būna pusės valandos ilgio. Joje perduotos tiesos ir kultūrinis žodis paros laike dar tris kartus būna pakartotas įvairaus ilgumo bangomis. Aktualių įvykių atvejais, vietoje vienos originalios programos, būna keturios tuo laiku, kuris šiaip skirtas reguliarios programos pakartojimui. Europinio Amerikos Balso lietuviškos programos girdimos ne tik Vakarų Europoje, bet toli anapus geležinės uždangos. Jas girdi ne tik pavergtoje Lietuvoje, bet Sibire ir kitus, tolimus Rusijos užkampius ištremti lietuviai. Iš Tanziro radijo stoties šią programą galėtų girdėti ir New Yorko apylinkėje gyvenantys lietuviai vakarais 10:45 val. trumpomis bangomis.

Ar gali Amerikos Balso klausytis pavergti lietuviai?

— Tokie klausimai kyla tik europinio Amerikos Balso lietuviškų programų negirdėjuos. Nežiūrint sovietinės priešpaudos, sunkių okupacinio gyvenimo sąlygų, asmenų laisvės paneigimo, griežčiausios cenzūros ir emvedė (naked) persekiojimo pavojų, europiniai Amerikos Balsai lietuviai iš įvairių komunistinio režimo valdomų kraštų parašo ne mažai laiškų. Į juos reguliariai atsakoma ketvirtadieniais, o kartais ir sekmadieniais.

— Be Amerikos Balso lie-

SV. PRANCISKUS. A. Tamošaitienės išauštas kilimas.

tuviškų programų Europoje dar yra kitos panašios programos. Idomu būtų kiti nauja apie jas sužinoti.

— Iš Vatikano radijo lietuviškoji programa dažnumo atžvilgiu būtų antroji po Amerikos Balso. Tačiau ji savo esme skiriasi nuo visų kitų tuo, kad pirmoje eilėje skiriama religijos reikalams. Ji perduoda keliomis bangomis.

Be šios programos iš Madrido ir Romos radiofonų kasdien perduodamos dviem bangomis lietuviškos programos. Visų šių programų siūstuvai yra silpnesni už Amerikos Balso siūstuvus, dėl to sovietiniai radijo trukdytojai jas labiau stabdė. Tenka pastebėti, kad Sovietai labai stengiasi trukdyti laisvojo pasaulio radijo transliacijas. Laisvąjį radiją Sovietai žiauriau trukdo, kaip praėjusio karo metais vokiečiai nacijai trukdė.

Anapus geležinės uždangos veikia per pusantro tūkstančio stočių laisvajam radijui trukdyti. Vien tik Lenkijoje jų veikė per šešiasdešimt. Tokių trukdytojų yra įrengta keletas ir Lietuvoje.

Skriausdamos vietos gyventojus, šios stotys destruktiviam darbui sunaudoja didelius kiekius elektros energijos. Daugiausia nukentė Kauno gyventojai. Žiemos mėnesiais dažnai ištisos miesto dalys (Nukelta į 5 psl.)

KULTŪRINĖ KRONIKA

● Juozas Pautienius dalyvavo Chicago dailininkų parodoje, kuri buvo pati didžiausia, 1530 dailininkų buvo išstatę apie 3000 darbų. Parodos lankytojai išrinko jų manymu geriausius kūrinius. Jų tarpe atžymėtas ir J. Pautieniaus paveikslas "Sodas" 300 dol. premija.

● "Muzikos žinios" leidžiamos jau 30 metų, leidžia Liet. Vargonininkų Sąjunga, kuri veikia nuo 1911 m. Muzikos žinioms ir Vargonininkų Sąjungai Dainų šventei Rengti komitetas Chicagoje įteikė 1250 dol. čekį, kad pagyventų muzikinę veiklą.

● Dainavos ansamblis Chicagoje stato muzikinį spektaklį "Išėjimai". Dekoracijas daro dail. A. Rūkštelė.

● "Rigoletto" opera statoma Chicagoje kovo 30 d. Stato Chicagoje vyrų choras. Spektaklyje dainuoja: Algirdas Brazas, Juzė Krikštolaitytė, Vladas Baltrušaitis ir kiti solistai.

● Kun. dr. P. Ragažinskis Medeline dėsto katalikų ir valstybiniame universitete filosofinius dalykus, o Humanitarinių Mokslų institute dėsto moderniąją prancūzų literatūrą.

DAIL. A. RŪKŠTELĖS PARODA DETROITE

Tarptautinio Instituto rūmuose, 111 Kirby Ave. (priešais meno muziejų) kovo 10, 2 v. p. p. atidaro dailininko A. Rūkštelės tapybos parodą. Keturta val. p. p. dail. A. Rūkštelė skaitys paskaitą. Parodai yra paskirti iš eilės du sekmadieniai, ir jos uždarymas įvyks kovo 17, 8 v. p. Per abu minėtus sekmadienius lankytojai turės progą ne vien pamatyti paveikslus, bet susipažinti ir su jų tapytoju A. Rūkštele. Norintieji galės parodą aplankyti ir paprastomis savaitės dienomis, kasdien iki 8 v. p. Įėjimas nemokamas. Parodą organizuoja Detroito Lietuvių Kultūros Klubas. J. S.

● Stasius Būdavas spaudai paruošė apsaką iš spaudos draudimo gadynės "Rūsti diena". Siuo metu jis gyvena Miami, Floridoje.

● Dail. A. Krivickas mokytojaus Vasario 16 gimnazijoje ir ruošia kilnojamą lietuvių grafikos parodą, kuri bus rodoma Vokietijoje ir Prancūzijoje.

● Religinės muzikos, koncertas ruošiamas Chicagoje balandžio 7 d. šv. Kryžiaus bažnyčioje. Koncerte dalyvaus menininkai iš įvairių Amerikos vietovių.

● Illinois universitetas surengė meno parodą, kurioje dalyvavo ir 15 lietuvių dailininkų.

● Antanas Gustaitis kovo 12 švenčia 50 metų amžiaus sukaktį. Ta proga Bostono Liet. Kultūros Klubas ir Dramos Sambūris kovo 16 rengia iškilmingą A. Gustaičio pagerbimą.

● Juozas Tininis išleidžia novelių rinkinį "Sužadėtinė". Rinkinyje bus 15 novelių, išleidžia Terros leidykla.

● Dail. Edv. Valaitis surengė savo kūrinių parodą Chicago Tribune patalpose. Išstatė savo akvarelinę tapybą. Paroda tęsiasi iki kovo mėn. Ed. Valaitis dirba Chicago Tribune laikraestyje, iliustruodamas jo sekmadieninius priedus.

● Krėvės raštų ketvirtame tome sudėta "Skirgaila" ir abidvi dalys "Likimo keliais". Knyga turi 368 psl. Išleido Liet. Enciklopedijos leidejas Juozas Kapočius.

● Arch. J. Mulokas suprojektavo stacijas Kennebunkport, Me., pranciškonų viešnuolynui. Visos stacijos bus viename pastate. Taip pat pastatys ir Kūdikėlio Jėzaus šventovę, kuriai vitražus parengia dail. V. K. Jonynas.

● Solistė Janina Liustikaitė iš Romos, kur ji gilina dainavimo studijas, atvyksta koncertuoti į Ameriką. Pirmas jos koncertas bus Chicagoje, pasakui aplankys ir kitas Amerikos bei Kanados vietas.

Šv. Pranciškus A. Tamošaitienės kilime

Pranciškonų provinciolas, T. Jurgis Gailiūsis, buvo užsąkęs pas dail. A. Tamošaitienę Kanadoje nuaušti kilimą, kuris pavaizduotų šv. Pranciškų, jų ordino steigėją. Kilimas jau baigtas (6x4 pėdos) ir pakapintas Kennebunkporte, Me., gimnazijos koplyčioje. Jo nuotrauką matome Aidų žurnalo vasario nr. viršelyje.

A. Tamošaitienės kilimų nuotaiką žinome. Čia vyrauja žalios, raudonos, tamsiai rudos ir melsvos spalvos, kurios kaitaliojasi ritmingai pagal paveikslų kompoziciją. Dailininkei buvo palikta visiška kūrybinė laisvė, pageidauta tik lietuviškos dvasios.

Iš visų šv. Pranciškaus gyvenimo momentų ji pasirinko ryškinti šventojo santykius su gamta, jo pamokslą paukščiams.

Ieškodama lietuviškumo, dailininkė pasuko vysk. Valančiaus keliu. Valančius savo "Zyvatuose šventųjų", norėdamas šventuosius labiau priartinti, perkėlė juos į lietuvišką aplinkumą. Pvz., šv. Elena, karalienė, kuri eina į kamara miltų putrai išsivirti. Ir dail. A. Tamošaitienė, ieškodama lietuviškumo dvasios, nepasuko į gryną ornamentiką, bet patį šventąjį perkėlė į lietuvišką gamtovaizdį. Jos kilimo pirmame plane matome plaukiančias žąses. Ant kranto auga žilvytis, kurio ornamentai paimti iš lietuviškų skrynių. Aplinkui gėlės, stilizuotos pagal lietuviškus raštus. Toliau ant kalniuko lietuviška bažnytelė, sodyba. Pats šventasis, spindulių apsuptas, eina per lietuviškus kalnelius.

Dailininkės pasirinktas kelias yra visapusiškai geras. Jai pati tema — šventojo santykis su gamta — taip artimas lietuvių dvasiai. Ir temos supratimas, įvedant paukščių ir medžių ritmą, primena dainas. Pats lietuviškas gamtovaizdis giliausiai išleidžia lietuvišką nuotaiką. Taip paveikslas pasidaro nuoširdus ir vertingas, nes juose sujungta liaudies meno tradicijos su moderniojo meno laimėjimais. D.

● Jaunimo literatūros konkursas, paskelbtas Kanados LB Kultūros Fondo, pratęsiamas iki liepos 1 d. Skiriamos dvi premijos: jaunimo dramos sceninio veikalo — 500 dol. ir vaikų scenos vaidelio ar apsakos — 300 dol. Rankraščius, pasirašytus slapvardžiu, siųsti: Konkurso komisijai. 402 Dovercourt Rd., Toronto, Ont., Canada.

● Prof. Zenonas Ivinskis surinko visus Lietuvos vyskų pranešimus šv. Sostui iki Pijaus IX laikų. Leidinys ruošiamas spaudai. Išleis kun. J. Paškauskas.

● Birutė Pūkelevičiūtė inscenizavo Kazio Borūtos "Baltaragio malūną".

● Dainos ir giesmės konkursas baigiasi kovo 15 d. kun. dr. J. Prunskis paskyrė 500 dol. premiją.

ATSIŪSTA PAMINĖTI

● Dr. Antanas Kučas — LIETUVIŲ ROMOS KATALIKŲ SUSIVIENIJIMAS AMERIKOJE, išleido LRK Susivienijimas Vilkes - Barre, Pa. 1956 m., gausiai iliustruota, 370 psl. Kaina nepažymėta.

Petras Sagafas — SAULE-LEIDZIO SPINDULIUOSE, eiluotė kūrinių, išleido pats autorius, viršelis ir vinjetės Jono Tričio, 93 psl., kaina nepažymėta.

Bruno Markaitis, S. J. — SIRDIES GELMĖ. Išleido Immaculata Putnam, Conn. aplankas Algirdo Kurausko, 146 psl., kaina 2 dol.

KAZYS OBOLĖNAS

VĖL NAUJAS AIDŲ NUMERIS

Šių metų "Aidų" 2 nr., sutapęs su Vasario 16 švente, vedamuoju davė A. Baltinio straipsnį "Mūsų tautinių siekių pagrindai". Autorius, jau ne pirmą kartą giliau pasisakęs patriotinėmis temomis, ir čia iškelia įdomių minčių mūsų nuolatiniame kovoje su nautėjimo grėsme. Visų pirmausia jis paliečia skaudžią apraišką, jog "mūsų spaudoje jau pakyla drąsus balsai, kad netinka mums vadintis rezistentais tremtiniais ar net lietuviams". Griežtai pasmerkdamas tokias kalbas, autorius šiame straipsnyje nurodo dvasinius ryšius, jungiančius mus visokiose aplinkybėse su tauta, kurie ir sudaro patriotinių siekimų pagrindus.

J. Venckus, S. J., išsamiai straipsniu paminė 400 metų sukaktį nuo šv. Ignaco Lojolos mirties, iškeldamas šio vyro gyvenimo svarbesnius bruožus ir jo įkurtojo Ordino kelia amžių bėgyje.

Antanas Maceina šiame numeryje baigia savo studiją apie Dostojevskį, pavadintą "Velnio arija", kurios gale prieina išvados, kad "žaisli priešinybėmis, žaisli pavojingai, tačiau vis dėlto žaisli yra žmogaus laisvės, jo nepriklausomybės buityje ženklas. Šį ženklą Dostojevskis išpaudė visiems savo veikėjams, todėl visus juos padarė žmogiškosios egzistencijos laisvėje nešėjais bei reikėjais".

Žymus tautosakininkas A.

Mažiulis pateikia labai dokumentuotą studiją "Nepriklausomos ir dabartinės Lietuvos tautosakos darbai". Atidžiai apžvelgęs tai, kas padaryta šioje srityje laisvės metais ir rusų okupacijos laikotarpyje, autorius padaro keturias svarbias išvadas, kurių įdomiausia yra šios:

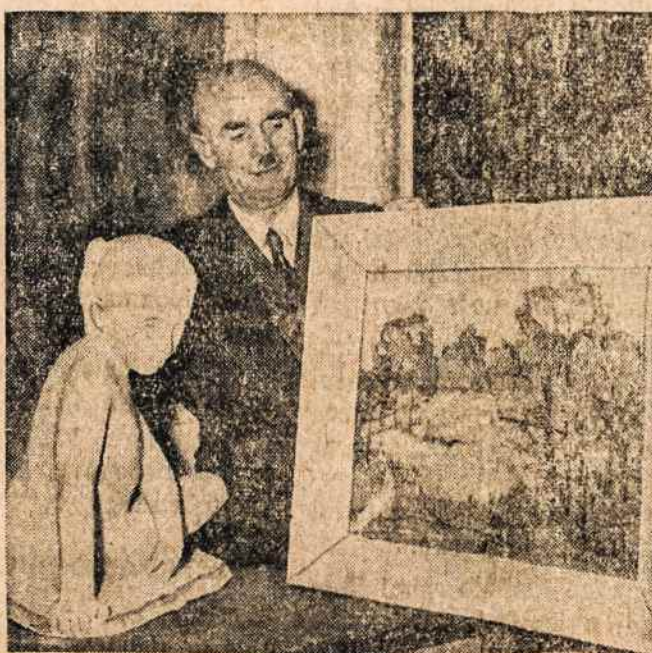
1. Pas komunistus atsakyta Vakarų tautosakos tyrimo metodu, o minkomasi su marksistiniu - leninininiu reikalavimu, prieinan, jog nežinia, kas yra tautosaka ir kuojai skiriasi nuo paprastų eilėdarninkų ar kitų rašėjų kūrybos.

2. Tautosakos rinkimas baimės ir kitų sąlygų visuotini sužlugdytas; per 10 laisvės metų buvo surinkta per 450,000 tautosakos dalykų, dabar per 12 metų — tik apie 60,000.

Iš poezijos šiame "Aidų" numeryje duodama neseniai mirusios Nobelio premijos laureatės Gabrielės Mistral eilių vertimų ir K. Bradūno bei Vitalijos Bogutaitės originalios kūrybos.

Apžvalginėje dalyje yra literatūros, meno, mokslo ir visuomeninio gyvenimo skyriai. Jų paskutiniajame įdėta Juozo Girniaus atsakymas kun. St. Ylai liberalizmo klausimu. Viršelis papuoštas A. Tamošaitienės austo kilimo "Šv. Pranciškus" nuotrauka. Taip pat ir visas numeris praturtintas vertingomis iliustracijomis.

J. S.

DAIL. J. PAUTIENIUS prie premijuoto paveikslų "Sodas". Klisė iš laikraščio Chicago American. Paripino žurn. St. Piež.

Pirmose kovos eilėse

Čia gimusi lietuvaitė, uoli vyčių veikėja, per metus parašo šimtus laiškų, gindama Lietuvos bylą

Daug yra Amerikoje lietuvių, kurios veikliai dirba, garsindamos Lietuvos vardą ir kovodamos, kad jos vergijos grandinės būtų greičiau sutrauktos. Tarp jų pirmose gretose žygiuoja ir **Darata Dutkutė**, gimusi ir augusi Maywood, N. J., gražiam, bet nedideliame miestelyje, kuris tepajėgė priglauti tik kelias lietuviškas šeimas. Senokai aš rengiausi ją pristatyti „Darbininko“ skaitytojams, bet, kai vasario 16 Patersono „Evening News“ dienraštyje skaičiau jos ilgą straipsnį apie Lietuvą, jos kančias ir viltis, mečiau visa į šalį ir pakalbinau A. Masonį, vykti ieškoti tos lietuvaitės, kuri prirašo kupetas laiškų Lietuvos reikalui.

Mus sutiko jos mamytė **Marija Dutkienė**, prieš 7 metus palaidojusi savo vyrą a. a. Augustą. Abudu delfuviškai, gimę ir augę istorinėse Lietuvos vietose, kurios jau 13 amž. buvo garsios Deltuvos kunigaikštiais ir jų pilimis, kur dar Vytauto Didžiojo laikais buvo pastatyta pirmoji katalikų bažnyčia, kur 1812 m. prancūzai buvo stipriai susirėmę su rusais, o šimtmečių vėliau — 1919 m. Lietuvos kariuomenė sėkmingai triuškinę Deltuvą užėmusius bolševikus ir tų metų kovo 28 ties Milišiu kaimu buvo išsautas pirmasis atsikūrusios Lietuvos artilerijos sviedinys, pataikęs į Deltuvos kleboniją — į ten susirinkusių bolševikų štabą (Liet. Enciklopedija, 1954, IV t.).

Išėję vidun, Dutkutė radome singuliuojančią. Čia pat pasirodė ir jos dėdė — motinos brolis **Juozas Tumavičius** kuris savo dešimkes Vasario 16 proga per Patersoną siunčia Amerikos Lietuvių Tarybai. Akis užkliudė sportinės dovanos. Jų net penkis puošia svečių kambario staliuką.

— Tai būsi ir sportininkė? — O taip, — priklausau Maywoode moterų „Bolinimo klubui“. Pasirodo, kad Dutkutė šioje sporto šakoje pirmąją ne tik Maywoode, bet ir apylinkėse.

— Kokiose lietuviškose organizacijose veikiate? — Daugiausia vyčiuose, kur

Jonas Jasys, Paterson, N. J.

dalyvauju jau apie 16—17 metų. Trejus metus teko būti New Yorko — New Jersey apskritys sekretore, 11—12 metų teko sekretoriauti Patersono kuopai, ketveri metai dirbu Lietuvos reikalų komitete. Na, dar priklausau Patersono šv. Kazimiero parapijos chorui ir kartais padirbėju šiaip įvairiuose komitetuose, kaip Vasario 16 paminėti ir kt. Kiek galiu, dalyvauju vyčių seimuose.

— Kokį mokslą esate baigusi ir kas pastūmėjo į vyčių veiklą?

DARATA DUTKUTĖ

— Esu baigusi, kaip ir mano abudu broliai, aukštesniąją mokyklą. Į vyčius mane įtraukė mano brolėnė **Gertrūda Zalenūtė** — **Dutkienė**, Amerikoje gimusi lietuvaitė. Kai ji iškėlė už mano brolio Stasio, dabar Maywoode policijos seržanto, tai ji nenorėjo palikti vyčiuose tuščios savo vietos ir įstūmė mane. Tai, jei ką gero dabar padarau, tai padėka priklauso ir jai. Galiu pasididžiuoti, kad ir antrasis mano brolis yra vedęs Amerikoje gimusią lietuvaitę. Aš dirbu sekretore Hawthorne, N. J., viename fabrike, o gyvenu savo mamytės namuose, 133 Prospect Ave., Maywood, N. J.

— Ar sutinkate ir klūčių vyčių veikloje?

— Et, geriau jų neminėti. Jų pasitaiko betkokią darbą dirbant. Tačiau pagalbos galėtum susilaukti daugiau Juk dirbame lietuvišką ir ka-

talikišką darbą. Ir Patersono kuopa galėtų būti veiklesnė.

— Kaip reikiatės Lietuvos reikalų komitete

— Per metus parašau apie 600—800 originalių laiškų įvairiems valstybininkams, visuomenės veikėjams, laikraščiams, televizijos bei radijo bendrovėms ir kt. Visur, kur tik paliečiamas Lietuvos vardas ar reikalas, Lietuvos reikalų komitetas tuojau reaguoja savo laiškais. Vienus pagiriame, padėkojame ir paskatiname, o kitiems duodame pikipių — pabarame ir prašome pasitaisyti. Taip, pavyzdžiui, „News Week“ įsidėjo žemėlapi su Sovietų Sąjunga, bet be Lietuvos, ir vyčiai tuojau reagojo, štai atsakymas ir į mano laišką, iš kurio matyti, kad į tai bus kreipiama dėmesio, kad tuo reikalu gauta ir paskelbta dar ir daugiau panašių laiškų.

Ir čia Dutkutė atnešė kelias storas bylas, kur guli kupetos Lietuvos reikalais jos susirašinėjimo, liudijančio šios darbščios mergaitės milžiniškus nuopelnus savo tėvų gimtajam kraštui. Pradėjau vartyti. Bet ką čia išvartysi? Tai ne vartymo, o ištisų studijų reikalas. Kaip plačiai ir šakotai Dutkutė darbuojasi, bus matyti ir tik iš keleto laiškų — atsakymų. Štai jie:

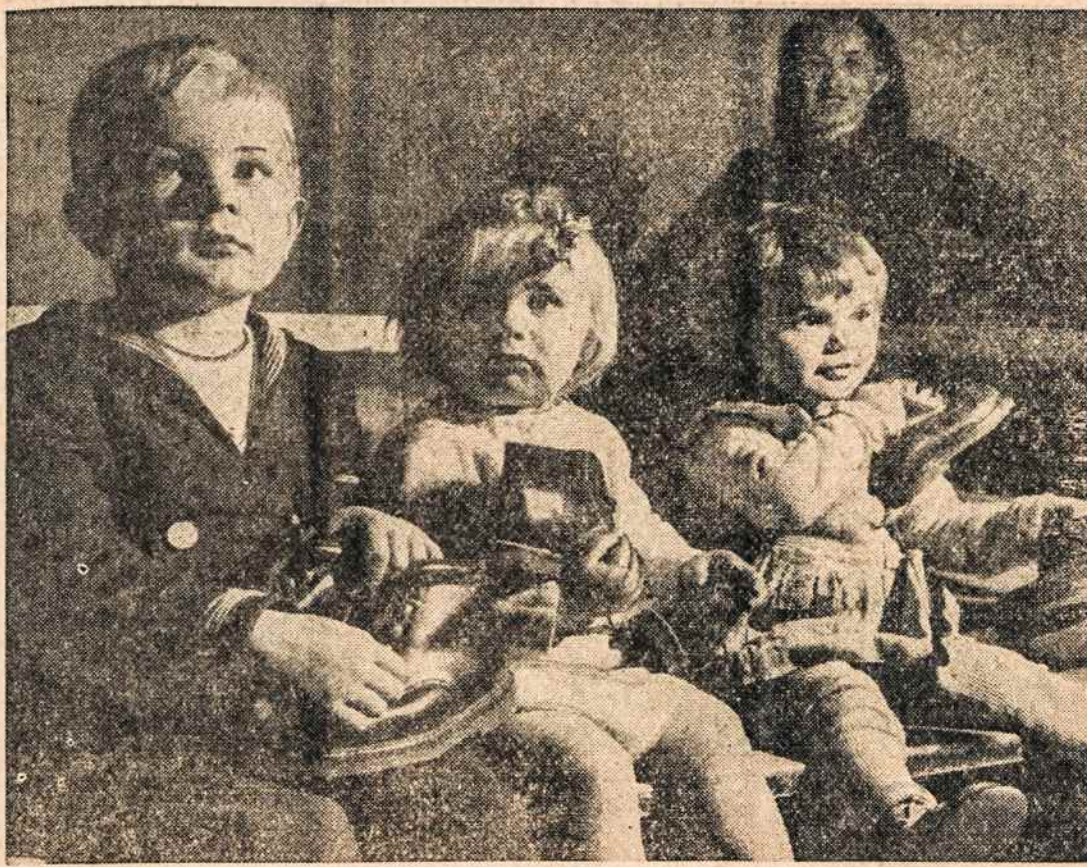
Britanijos ministerio pirmninko (atsako ambasadorius), **Kanados užsienio reikalų ministerio**, **Kubos ambasadoriaus** ir **nuolatinio atstovo Jungtinės Tautos, JAV prezidentūros, neišvardinama eilė senatorių, kongresmanų, gubernatorių, miestų mayorų, universitetų ir net fabrių vadovų, didžiųjų Amerikos laikraščių bsi žurnalų, leidžiamų įvairiose JAV valstybėse, o taip pat ir knygų leidyklų laiška.**

Viceprezidentas R. Nixon su žmona net rado reikalinga atsiųsti Kalėdų sveikinimą, o kai kurie gubernatoriai siunčia Lietuvii dienos proklamacijų kopijas.

Čia paminėtina, kad, ačiū Dutkutėi, ir Patersono miesto majoras jau keleri metai skelbia Lietuvii dieną. Ji iškovojo pirmosios Lietuvii dienos paskelbimą prieš ketverius metus, ir dabar nepamiršta kasmet į jį kreiptis, kad ta tradicija būtų ir toliau palaikoma. Ji siunčia jam net proklamacijos projektus, nes jis to prašo. Lietuvii dienos reikalui ji siunčia laiškus ir New Jersey gubernatoriui.

— Manau, kad Tamstos laiškų rekordo niekas nenugalėjo

— Moterys nenugalėjo, bet

VENGRŲ BGLIAI aprūpinami apavu ir drabužiais iš Amerikos katalikų vyskupo fondo, kuriam aukos renkamos visose katalikų parapijose iki ko-vo 31 d.

vyrų — taip. **Pranas Vaškas** iš Newark, N. J., parašo už mane daugiau laiškų. Jis yra taip pat Amerikoje gimęs, kaip ir aš.

— Ar įtraukiate ir savo drauges į laiškų rašymą?

— Mano draugė **Elena Vaikšnoraitė**, Patersono kuopos narė, čia gimusi lietuvaitė, berods, rašytoja V. Krėvės — Mickevičiaus giminaite, taip pat jau pradėjo veikliai reikštis šioje srityje.

— Kokie motyvai jus skatina rašyti tuos laiškus?

— Noras pagalbėti kuop nors savo tėvų gimtajam kraštui.

— Kaip jūs sužinojote, kur liečiami Lietuvos reikalai? Ar įmanoma perskaityti visos Amerikos laikraščius, išklausti visus radijo ir išžiūrėti visas televizijas?

— O, čia tai jau vyčių strategijos paslaptis, kurią gal ir galiu pasakyti „Darbininko“ skaitytojams, nes manau, kad jie jos neišduos Amerikos laikraščiams. Viskas yra centruota mūsų garbės pirm. kun. J. Jutkevičiaus ypatingai veiklioje rankose. Amerikos vyčiai, kaip bitės, pastebėję ką vietose, tuoj siunčia žinias ar laikraščius iškarpa į centrinę avilį, o iš ten žinias spiečia biuleteniais, kuriuos mes gavę tuoj reaguojame. Kun. J. Jutkevičiaus nuopelnai šioje srityje yra neįkainojami.

— Tiek daug dirbi dėl Lietuvos, tiek daug sugaišti laiko, o ar važiuotum į pamatyti, kai tik ji bus laisva?

— Būtinai. Gal net su pirmą ekskursiją.

— Giedi chore, o kokią dainą labiausiai myli?

— „Pasisėjau žalią rūtą“, kurią pirmąsias išmokau iš mamos.

— Ką gali pasakyti Amerikos ir pasaulio lietuviams?

— Nenustokite vilties, dirbkite vieningai, o Lietuva bus

laisva! Kai atsisveikins grįžau su Masioniais namo, galvojau: „Kazin ar daug yra tokių lietuvių nemačiusių savo tėvų gimtojo krašto, kurios, neturėdamos savo raštinių ir tam reikalui nė cento, kieno nors skirtų kreditų, vien privačia savo iniciatyva ir lėšomis per

metus parašo po 600—800 Lietuvos reikalais originalių laiškų bei raštų. Tai kankinamos Lietuvos garbės ambasadoriai, tik iš pasišventimo ir meilės Lietuvai dirbą tą nelengvą ir daug laiko atimantį darbą. Garbė jiems ir Lietuvos vyčiams, o taip pat jų tėveliam“.

Pax Romana studijų dienos Andovery

Pax Romana vasario 22, 23, ir 24 Andoveryje suruošė Vakarų Amerikos studentams katalikams studijų dienas. Šiose studijų dienose, be Jungtinių Valstybių ir Kanados studentų organizacijų atstovų, dalyvavo ir ateitininkai. Studentų Ateitininkų Sąjungai atstovavo: Viktorija Skrupskelytė iš New Yorko, Dalia Ivaškienė ir Romualdas Leimonas iš Bostono ir Algis Lukas iš Philadelphia. Be to, dalyvavo ir Pietų Amerikos atstovė.

Pax Romana yra katalikų studentų ir intelektualų tarptautinė organizacija. Jos tikslas yra pasauliečių apšvietimas universitete ir visuomenėje. Ugdydama dvasinę vertybę tautų tarpe, ji kartu su teikia progą katalikams susitikti, pabendrauti tarptautiniuose suvažiavimuose ir pasinaudoti kitų tautų patyrimo vaisiais.

Toks suvažiavimas įvyko Andoveryje priminti katalikams studentams jų asmenines ir bendras pareigas visuomenės ir sustiprinti juos šiam tikslui. Buvo daug idomųjų pasiskaitų, tarp kurių: „Vadų ugdymas“, mokslas, gerbūvis ir kiti visuomeniniai užsiėmimai, „mokslas ir valdžia“, kurią įdomiai nusakė prof. James E. Doherty, pridėdamas, kad mokslininkai dažnai būna vėldžios išnaudojami, duodama Hitlerį kaip pavyzdį, tokių išnaudotojų.

Pax Romana atstovas Jungtinės Tautos Mr. E. Kirshner, gražiai papasakojo savo darbą Jungtinės Tautos, kur jam jau yra tekę susidurti su komunistų atstovais studentų reikaluose.

I studijų dienas buvo atvykę prof. Stephan Fuller iš Harvardo universiteto ir indas Joseph Kuriacose, buvęs Pax Romana studentų pirmninkas, kuris kalbėjo apie įvykiančią Pax Romana Afrikos konferenciją. Jis pridūrė, kad ypač svarbu duoti progos to misijų krašto katalikams stu-

dentams suvažiuoti, pabendrauti su vakariečiais ir susivienyti tų pačių idealų dvasioje.

Svečias paskaitininkas, Sir Hugh Taylor, didelis katalikų veikėjas ir fizinės chemijos mokslininkas, popiežiaus apdovanotas už katalikų akciją, o Anglijos karalienės — už mokslišką darbą, savo paskaitoje: „Išmokslintas katalikas ir visuomenė“ pabrėžė, kad studentas, baigęs savo studijas, neturi apsiriboti vien tik savo profesija, bet toliau mokslintis ir dirbti visuomenėje kaip Kristaus apaštalas.

Studijų dienose buvo nepaprastai malonu pastebėti, kad suvažiavimo dalyviai ir taip pat paskaitininkai, progai pasitaikius, gražiai atsiliepdavo apie ateitininkų organizaciją ir parodydavo gilių mūsų tėvynės padėties supratimą. D.I.

Modernus žadintuvas

Locust Grove, Ga., viena šeima išsigelbėjo iš gaisro nakties metu tik dėl to, kad nežinomas lėktuvas kelis kartus pakartotinai praskrido visai arti pro namą, ir jo triukšmas juos pažadino.

● **Pirmaujančiais stalo tenisininkais** „TSRS“ treneriai I. Saar ir A. Frants Lietuvoje laikytų kaunietė O. Zilevičiūtė ir meisteris A. Saunorių. Tebežaidžia ir V. Dzindziliauskas bei R. Paškevičius.

IEŠKOMI:

Orentas Juozas, s. Jono, gimęs 1925 m.
Orentaitė Ona, d. Jono, gimusi 1927 m.
Burakauskas Antanas, s. Adolfo, gim. 1923 m., 1943 m. gyveno Leipzige.
Kabelytė Stasė, d. Mykolo, gyv. Chicagoje.
Zinantieji prašome pranešti: A. Masonis, 233 Fulton Place, Paterson 1, N. J.
Yra žinių iš Lietuvos.

Lietuvių Radijo Valandos Programa perduodama sekmadieniais

WHIL — 1430 kilocycles — Medford, Mass.
Kiekvieną sekmadienį nuo 11 iki 12 val. vidurdienio. Jei norite ką nors pasveikinti ar pranešti, tai asmeniškai įduokite ar siųskite vedėjui **ANTANUI F. KNEIŽIUI** — Lithuanian Radio Hour, 50 Cottage St., Norwood, Mass. Skyriai: Lithuanian Furniture Co. — A. ir O. Ivaškait, 328 W. Broadway, ir Stasys Jakutis, 496 E. Broadway, So. Boston, Mass.; Antanas Daukantas Market, 187 Webster Ave., Cambridge, Mass. Telefonai: NORWOOD 7-1449; SOUTH BOSTON 8-4618 ar 8-1940; KIRKLAND 7-8333.

IŠ VISUR

● Iš Sibiro grįžo kan. J. Juodaitis, buvęs Telsių kunigų seminarijos profesorius. Jis paskirtas vikaru į Palangą.

● **Feliksas Kristopaitis** žuvo automobilio katastrofoje Chicagoje. Amerikoje buvo išgyvenęs 8 metus, tarnavęs Korėjos kare.

● **Mokytojų Sąjungos Valdybą** Chicagoje sudaro šios asmenys: pirm. J. Kavaliūnas, vicepirm. S. Tomarienė, kasininkas V. Binkis, valdybos narys F. Medušauskienė ir sekret. B. Belesienė. Valdyba eina ir centro valdybos pareigas.

● **Škotijos LK Moterų draugijos** visuotinas suvažiavimas įvyko sausio 27 Craigneko lietuvių salėje. Suvažiavimo metu išrinkta nauja centro valdyba.

● **Jonas Petkus** baigė Illinois technologijos institutą ir įsigijo inžinieriaus diplomą.

● **Amerikos Balse Muenchene**, Vokietijoje, dirba J.B. Laucka, lietuviškojo skyriaus vedėjas dr. P. Padalis, dr. V. Dambrava, J. Stonys, dr. J. Sakalauskas O. Jakštienė. Išvykus K. Obolėnui ir L. Trilupačiui, dabar priimti: prof. S. Zymanas, dr. K. Čeginskas ir V. Natkus.

● **Lietuvišką kryžių** nori pastatyti Kanados lietuviai katalikai garsoje Kanados kankinių šventųjų vietovėje. Kryžiaus projektą daro arch. dr. A. Kulpavičius.

● **Ateitininkų sendraugijų** konferencija įvyko Chicagoje kovo 2 Shorlando viešbutyje. Ateitininkų Sendraugijų Sąjungos Centro Valdybai pirmninkauja prof. P. Jucaitis.

● **Leonas Prapuolenis** su šeima vasario 27 iš Frankfurto, Vokietijos, atskrido į Chicago.

● **Aldona Stempužienė**, solistė iš Clevelando, kovo 3 d. dalyvavo šv. Kazimiero minėjime Los Angeles, Calif.

● **Pianistas Andrius Kuprevičius** kovo 9 koncertuoja Montrealyje.

● **Liubecke**, Vokietijoje, atgaivinta vargo mokykla, kuriai vadovauja Vladas Klevečka. Mokykloje dar dėsto Erna Smitaitė, buvusi Vasario 16 gimnazijos mokinė.

● **Romos lietuvių kunigų sąjunga** išleidžia liturginę knygą — Didžiąją Savaitę, kuri aiškina didžiosios savaitės apeigas ir duoda tekstus lietuvių ir lotynų kalbomis. Knyga dar prieš Velykas pasieks skaitytojus.

Paiškomas

Silvestro Zdanio ieško sesuo Elena Driaučikienė, gyv. Šiaulėnų valsč. Ieškomas arba žinantieji apie jį, atsiliepkite adresu: V. Dalangauskas, 756 Stanley St., New Britain, Conn.

Antanas Kļasauskas s. Antano, kilęs iš Motiškių kaimo, Seredžiaus vals., Kauno apskr. Jis pats arba jį žinantieji, atsiliepkite šiuo adresu: Rev. A. Grigaitis, 3027 Sixth Ave., Troy, N. Y.

Stasio Sauserio s. Antano paieško iš Lietuvos sesuo Alfonsa. Sauseris Stasys yra gimęs apie 1918 metus Kapsudžiū kaime prie Plungės. Jis pats arba žinantieji jį, prašom rašyti: Marta Skirmont, 280 Evergreen Ave., Brooklyn 21, N. Y.

REIKALINGA MASININKE

patyrusi rašyti rusų alfabetu mašinėlė. Pastovi pozicija. Geras atlyginimas. Kreiptis: Parcel Department **GLOBE TRAVEL SERVICE** 716 Walnut Street Philadelphia 6, Pa. Tel. Lombard 3-6977

EUROPOS LIETUVIŲ NUOTAIKOS

(Atkelta iš 4 psl.)

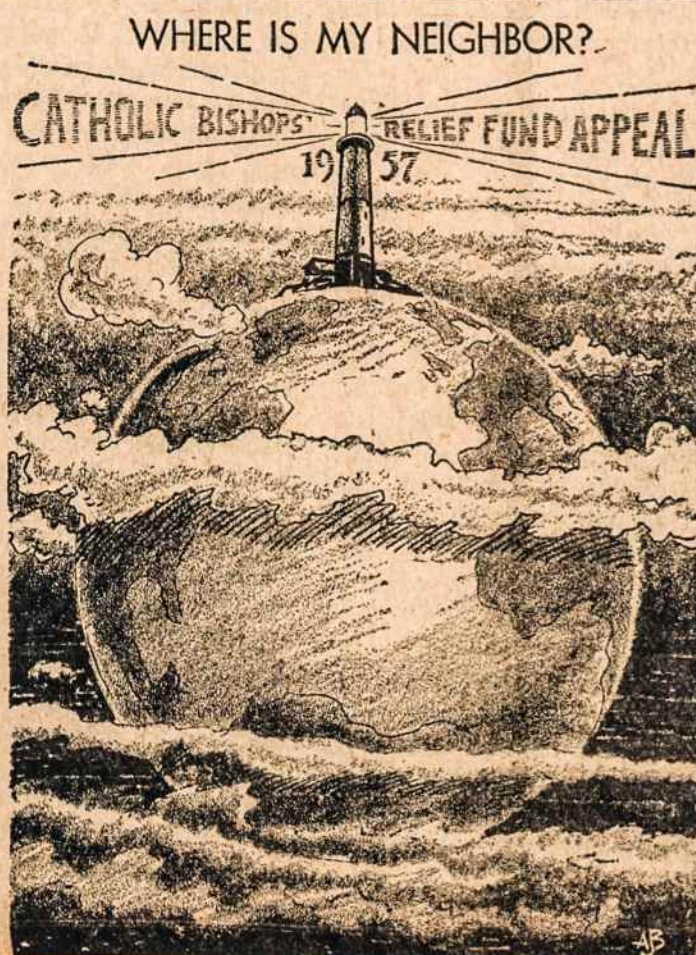
paliekamos tamsoje, be elektros šviesos, nes jų srovę paėmė laisvąjį radiją trukdančios stotys. Komunistinio režimo valdomuose kraštuose laisvojo radijo klausymas trukdomas ir varžomas ne technikinėmis priemonėmis, bet ir daugeliu kitų būdų, kad pavergti žmonės būtų atitverti ir nuo tiesos ir nuo kultūros.

— **Kokie jūsų išpūdziai, pamėčius Ameriką?**

— Geri. Ameriką matau ne pirmą kartą. Palyginus tai, kas dar yra su tuo, kas prieš karą buvo, matyti didelis skirtumas. Viskas pakitėjo gerąja ir teigiama linkme. Net ir pats New Yorkas pasidavė šiai įtakai. Jis padidėjo ir pagražėjo.

Vietos lietuvių kultūrinė ir visuomeninė veikla dabar yra platesnė ir intensyvesnė. Teko dalyvauti keliuose Vasario 16-sios sukakties minėjimuose. Palyginęs prieš dvidešimt metų buvusius šios sukakties minėjimus su dabar įvykusiais, pamaciau džiuginantį skirtumą. New Yorke įvykę šios sukakties minėjimai buvo gausūs dalyviais, įvairūs savo programomis. Visur buvo jaučiamas stiprus lietuviškumo pulsas.

A. D.

— Girinis žmogus laikraščiu neskaityti, — sakydavo knygnešiai. Ponas Toks tai žinojo ir nutarė sumiesčionėti, tuo labiau, kad visos kraštutinės situacijos vertė tai daryti: dabar jis buvo didžiam Chicagos mieste ir leidosi busu išilgai lietuvių turtingu Halstedu. Ponas Toks mirktelėjo pats sau ir tarėsi:

— Pasiskaitysiu, gal skyriui „Lankėsi“ užtiksiu žinių apie save. Bus juoko man ir garbės visai mano giminei!

Persivėrė jis per prieš sėdinčio petį ir susmeigė akis į ištiestą popierių.

— Ko čia kiši snapą! — rėkė priešėda.

— O ar tavo? — paklausė ponas Toks.

— Snapas ne, bet laikraštis mano, — urzgė keleivis. — Už jį pinigų aš moku, — pridūrė iš staigumo lietuviškai.

— Sveikas, vientauti! Ar tik nebūsi lietuvis, jei dar lietuviškai kerti, — atlyžusiu veidu svetingai ponas Toks išsižiojo.

— Taigis, pataikei, — atsilėjo ir priešėda. — Esmi lietuvis ir juo noriu likti, moku tautines pagalves, einu į minėjimus ir neatsisakau kandidatūti į pirmininkus.

— Puiku, puiku, — džiaugėsi ponas Toks. — Būsiu pataikęs į šviesų lietuvių, kas šiandien, mateikių ir preslauskų laikais, nemaža retenybė. Tuščia jų! Patiems girti savo padermę lyg ir nederėtų, bet, žinai, negali žmogus išturėti... Bet, kaip regiu, sveikas esi didis mėgėjas laikraštines šaradas, mįsles bei uždavinius spręsti arba šiaip sau ką linksminio pasiskaityti.

— Kaip tai supasti? — lūpą karingai patempęs atrėžė keleivis. — Skaitau draugiško dienraščio kultūrinį priedą, dargi Vasario 16 laidą. Čia, brolyt, pigiai nepaknisi. Sudėta visa mūsų išminties ir meno smetonėlė...

— Ir sūris, norėd pridėti, — įsiterpė ponas Toks. — Kas knisa? Niekas! Bet mįslė yra, kurios nė tu neatminsi. Va, skaitykim, pradedant antrašte pirmąją ir antrąją:

„Lietuviai 1500 dail. parodoj“. Smulkesnė: „15 mūsų universiteto salėse“. Toliau seka tekstas: „Šią savaitę Illinois universiteto patalpose buvo atidaryta didžiausia savo apimtimi mena paroda, kokia kada turėjo Chicagos didmiestis. Joje dalyvauja apie 1500 menininkų su 267 kūrinių...“ (Draugas).

— Ar neuždavinys? — spyrė priešėda ponas Toks. — 1500 menininkų išstatė 267 kūrinius. Atsakyk man, jei taip gudriu dediesi: kokią kūrinių dalį išstatė kiekvienas dailininkas?

— Piššš, — teišmykė gudrusis chicagiškis lietuvis.

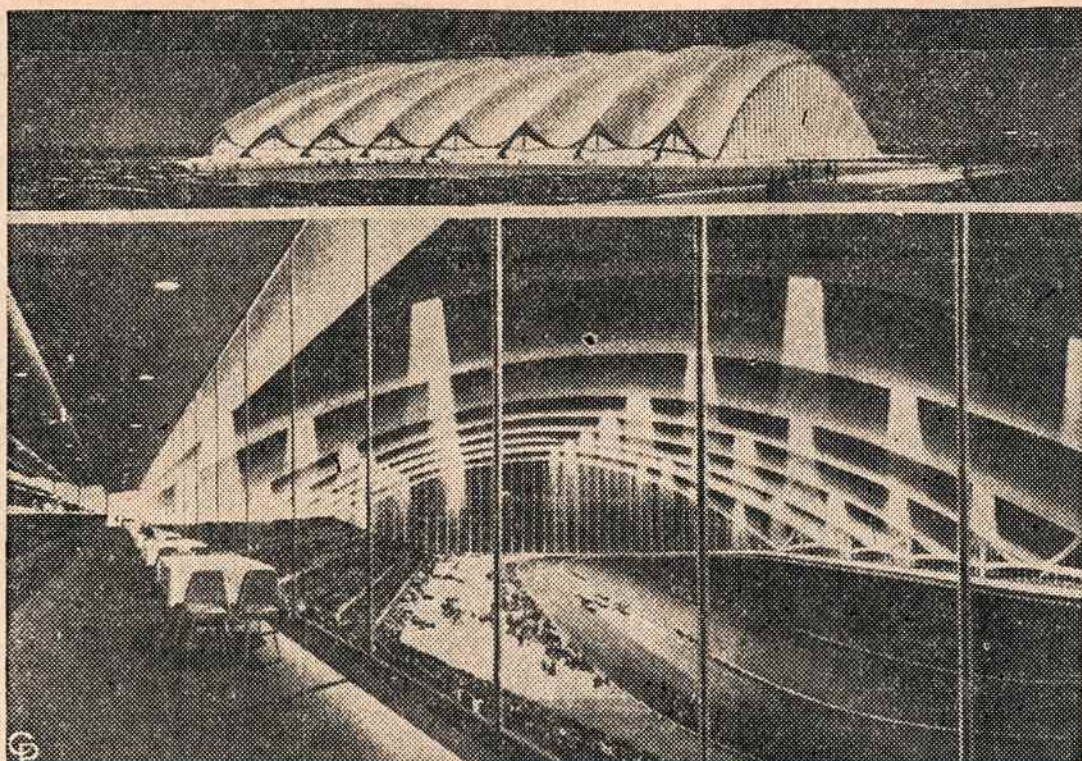
— Ar nesakiau, kad sveikas mėgsti skaityti mįsles, — triumfavo ponas Toks.

Keleivis niro iš buso ties pirmu kampu, o ponas Toks toliau važiuojo ir sprendė mįslę:

— Vadinasi, arba dailininkai turėjo tapyti bendrai, lietuviškos tautos papročiu, arba tautos šventės proga būta pasikarsčiavimo, didinant žmones ir mažinant jų darbus. Antroji prielaida lyg labiau suaugusi su mūsų charakteriu. Bet taip ir neišsprendžia teikiu.

— Mama, kodėl tėvelis mūsų tarnaitę vadina angelu, — pasiteiravo vaikutis.

— Todėl, kad ji rytoj man turės išlekti, — paaiškino motina.

NEW YORKE projektuojama pastatyti didžiulis pastatas visokiom pramogom, parodom ir k. Jis talpintų 150.000 žmonių. Jo statyba atsieitų 57 milijonus dol.

LIET. GEN. KONSULATO PAIEŠKOMI ASMENYS

Abromavičius, Stasys, gimęs 1917 m.

Baltrunienė - Pupelytė, Ona, ir jos sesuo Petronienė, Valia, gyvena Buenos Aires, Argentinoje.

Baronienė - Gaidamavičiūtė, Vladislava, d. Antano.

Blazys (Brazinskas), Juozas, sūnus Juozo.

Bučiūtė - Jankunienė, Antanina, ir Jankunas, Romualdas.

Budavienė - Degutytė, Agnietė, iš Tauragės ap.

Bujanaskienė, Ona, iš Marjampolės, ir jos sūnus Stasys bei duktė Mary.

Burnys, Zenonas.

Česnavičienė, Uršulė, iš Budėrių k., Vilkaviškio ap.

Dambrauskaitė - Kubiliūnienė, Elena, d. Apolinaro.

Degutytė - Budavienė, Agnietė, iš Tauragės ap.

Dinapaitė - Žimlienė, Mari-

jona, iš Kaltinėnų val.

Dzindzeleta, Aleksandras, s. Jono.

Gaidamavičiūtė - Baronienė, Vladislava, d. Antano.

Globis, Antanas, s. Antano.

Grigaitis, Jonas, s. Petro, iš Vilkaviškio ap.

Grigaliūnaitė - Juknevičiūtė, Marijona, d. Silvestro.

Ivanovas, Kostas, s. Aleksandro.

Jankunienė - Bučiūtė, Antanina, ir Jankūnas, Romualdas.

Jonaitis, Antanas ir Petras, sūnūs Antano, gyvena Elizabethe.

Juknevičiūtė - Grigaliūnienė, Marijona, d. Silvestro.

Juočionytė - Kožienė, Elzbieta, d. Motiejaus.

Jurgeliūnas, Stanley.

Juronis, Juozas, s. Jono.

Kairiukštis, Jurgis ir Simonas, sūnūs Jurgio.

Kiškytė, Bronė, gimusi Rygoje, gyvenusi Pandėlio val.

Kožienė - Juočionytė, Elzbieta, d. Motiejaus.

Krincius, Jurgis, s. Jono, iš Kaltinėnų val.

Krupukaitienė - Valentukonytė, d. Povilo, ir vyras Jurgis.

Kubiliūnienė - Dambrauskaitė, Elena, d. Apolinaro.

Kuzmickas, Saliamonas, sūnus Simono.

Langas, Jonas, iš Vabalninko val., turėjo knygyną Worcester, Mass.

Levickas, Jonas, gyvenęs Waterbury, Conn., 43 W. Porter St.

Meškauskas, Anicetas ir Jonas, sūnūs Kazio, iš Anykščių val.

Naujokaitis, Vincas, iš Bartininkų.

Olbikas, Stasys.

Paškevičienė - Pautienytė, Julija, vyras Paškevičius, Juozas, ir duktė Aldona, gyv. Montevideo, Urugvajuje.

Pavasarys, Pranas ir Stasys, ir jų sesuo Vizmanienė, Mikalina.

Penkauskas, Julius, s. Antano.

Petronienė - Pupelytė, Valia, ir jos sesuo Baltrunienė, Ona, gyvena Buenos Aires, Argentinoje.

Pupelytė - Baltrunienė, Ona, gyvena Buenos Aires, Argentinoje.

Ražauskas, Aleksandras, gyvenęs Brooklyn, N. Y.

Rimkus, Kazys, s. Vinco, iš Akmenės val.

Rudys, Juozas ir Mykolas, sūnūs Pranciškaus, iš Šiaurės, d. Tauragės ap.

Skeivis, Kazys, gyvenęs Pittsfield, Mass.

Skema, Juozas, buvęs Belgijoje.

Skiečius, Viktoras, s. Juozo.

Slaminskas, Juozas, iš Bendrių k., Miroslavo — Slabados parap.

Ieškomieji arba apie juos žinantieji maloniai prašomi atsilipti į:

Consulate General of Lithuania 41 West 82nd St. New York 24, N. Y.

HARTFORD, CONN.

Hartfordo Balfo skyrius buvo kreipėsi laiškais aukoti siuntiniam į Lietuvą. Aukų vaju praves tas praėjusių metų pabaigoje. Daug geros širdies žmonių atsiliepė, ir už tai jiems tariamas nuoširdus ačiū.

Aukų:

A. ir J. Endriliūnai — 25 dol., S. L. A. 124 kp. — 16, Ig. Bairiūno šeima, — Therese Bakas, Adelė Gailiūnas, Juozas Motiejūnas, Pranas Stankevičius — po 10 dol.

Kun. V. Pranskietis, Albinas Armanas, Maldos Apaštalavimo S-ga, šv. Rožančiaus Dr-ja, Moterų Sodalitija, Ant. Aukštikalnis, L. Baltrikonis, J. Ca-

bitoris, V. Dailidė, J. Z. Gailiūnas, Ant. Mazalas, Pranas Mončiūnas, M. Pateckaitė, Albinas Petraitis, L. Rudolfas, Ant. Zitkus — po 5 dol.

Jonas Janušauskas, Juozas Manikas, Step. Radikas, Irena Rušėkienė, Th. Sereika — po 3 dol.

J. Aukštuolis, M. A. Antanaitis, R. Banevičius, A. Barnauskas, V. Balčiūnas, J. Belezaras, J. Benešius, Ona Brundzienė, Helen Cabitur, J. Dapkus, A. Draugelis, J. Dragunevičius, Ant. Giedraitis, Alice Grushas, Mary Jasinskas, Marc. Kortinaitis, And. Pateckas, Mary Puidokas, J. Saly Salemonas, Ant. Stanulis, A.

BALFO PRANEŠIMAS

Yra surastas kelias siuntiniam į Lietuvą ir kitus kraštus Balfo tarpininkaujant. Be anksčiau paskeibto yra nauji šie siuntiniai:

250 gr Pieno miltelių

100 gr Kiaušinių miltelių

500 gr Margarino — dežutė

500 gr Taukų — kiaulinių

200 gr Sveicariško šokolado

500 gr Cukraus — gabalinio

250 gr Kakao — nesaldintas

200 gr Vynuoginio cukraus

500 gr Medaus — dežutė

250 gr Starkosan stiprinantis gėrimas

90 Tbl. Lezithin — Kraujo ir Nervų sustiprinimui.

Į Lietuvą ir Europos Rusiją \$15.00

Į Azijos Rusiją \$16.00

“57/01

300 gr Vynuoginio cukraus

500 gr Taukų — kiaulinių

750 gr Gabalinio cukraus

200 gr Sveicariško šokolado

250 gr Starkosan

90 Tbl Lezithin

Į Lietuvą ir Europos Rusiją \$12.00

Į Azijos Rusiją \$13.00

“57/02”

500 gr Margarino — dežutė

500 gr Taukų — dežutė

400 gr Kakao

200 gr Sveicariško šokolado

500 gr Gabalinio cukraus

90 Tbl Lezithin

1 Dežutė Krema — veidui ir rankoms

Į Lietuvą ir Europos Rusiją \$14.00

Į Azijos Rusiją \$15.00

“57/03”

500 gr Margarino dežutė

500 gr Taukų dežutė

300 gr Sveicariško šokolado

1500 gr Gabalinio Cukraus

200 gr Kakao

125 gr Kavos

3 metrai guminio raiščio (Elastic Band)

2 špūlės siūlų — juodi ir balti, 200 m. kiekviena

1 pakutis adatų

90 Tbl Lezithin

1 Dežutė krema — veidui ir rankoms

Į Lietuvą ir Europos Rusiją \$17.00

Į Azijos Rusiją \$18.00

“57/04” — Moterims

1 pora apatinių rūbų

1 apatinis — vilnonis

1 pora kelnų — vilninių

1 treningas, mėlynas

1 vilnonis šalikas

1 pora vilninių megztų pirštinių

1 vilnonė liemenė

1 pora šliurių

2 dežutės krema

ROCHESTER, N. Y.

Vasario 24 d. 3 val. p. p. šv. Jurgio liet. par. salėn gausiai susirinko mokiūnų tėvai ir jų draugai. Susirinko, kad pasižiūrėtų ir pagyventų retu įspūdžiu — Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo minėjimu. Mokytojos seselės, nesitiekėdamos tokio nelaukto susidomėjimo, pusę salės buvo paskyrusios svarbiausiems minėjimo dalyviams ir programos atlikėjams, šv. Jurgio lietuvių mokyklos mokiniam.

Minėjimas pradėdamas JAV ir Lietuvos himnais, kuriuos gražiai pagieda visi mokiniai. Po trumpo N. Saladžiūtės (8 skr.) žodžio, už žvūsius Lietuvos laisvės kovotojus visi mokiniai sugieda Marija, Marija.

1, 2 ir 3 skr. mokiniai išėina erdvion scenon. R. Balniūtė padėkluoja Vasario šešioliktoji, berniukų kvartetas ir visi padainuoja keletą lietuvių dainų. Su dideliu pasitikėjimu jiems diriguoja vienas antro skyr. mokinys. Gražiai deklamuoja: Juodvalkis, J. Šipaila, Pr. Puidokas ir Pr. Choromanskis. Visi pašoka tautinius šokius: gražus jauni-mėlis ir kalvelė.

Po jų išėina 4, 5 ir 6 skr. mokiniai, kurie padainuoja „Aš esu Lietuvos sūnus“ ir pašoka žiogelį ir malūną. Vėl visi dainuoja „Dainuok jaunystę“ ir „Gražios, malonios vasaros naktys“.

Ir pagaliau pasirodo 7 ir 8 skyr. mokiniai. Išpūdingai deklamuoja A. Norkutė ir nuo jos neatsilieka R. Poškutė. Visi padainuoja: „Toli už girių leidos saulutė“, „Tėvų nameliai brangūs“. Vėl visi pašoka porą taut. šokių. Minėjimas baigiamas visiems 8 skyrių mokiniam dainuojant: „Daug,

daug dainelių aš žinau“...

Programa truko 1 val. Minėjimas visiems paliko nepaprastą ir mielą įspūdį. Savo nuoširdžius padėkos žodžius, susirinkusių vardu, seselės ir mokiniam, pasako: kun. A. Račaitis, kun. J. Bakšys ir L. Bendruomenės pirm. J. Jurskus.

Seselės mokytojos labai gražų ir nuoširdų darbą atliko, parengdamos tokį įspūdingą minėjimą, taip gražiai ir darniai įtraukdamos visus mokinis į programą atlikimą. Jos nusipelnė didžios pagarbos ir padėkos iš visų tėvų.

Sv. Jurgio liet. pradžios mokykla ir anksčiausias Lietuvos nepriklausomybės minėjimas rengdavo, bet tai tik mokyklos ribose. Šis ar ne pirmas viešas minėjimas. Mokyklą sudaro maždaug 95% lietuvių ir jų kilmės vaikai, 56% tremtinių vaikai.

Mokytoja šv. Pranciškaus lietuvis seserys: sesuo Aurelija, sesuo Rachelė ir sesuo Bernadeta.

2 špūlės siūlų — juodi ir balti

90 Tbl Lezithin

1 pakutis adatų

1 pora Nylon kojinių

Į Azijos Rusiją \$39.50

Į Lietuvą ir Europos Rusiją \$38.50

Tex - 514

3.2 metrai geros vilnonės vyriškam kostiumui, 140 — 142 cm. pločio, su visais priedais: pamušalu, sagonis ir t.t.

Į Azijos Rusiją \$45.00

Į Lietuvą ir Europos Rusiją \$44.00

Tex - 515

2.8 metrai vilnonės medžiagos moteriškam kostiumui, su visais priedais: pilka arba mėlyna

Į Azijos Rusiją \$44.00

Į Lietuvą ir Europos Rusiją \$43.00

Siuntinius gali užsakyti gyvenantieji Amerikoje, Kanadoje ir kitur. Užsakant reikia Balfo Centrai atsiųsti to asmens adresą, kuriam siuntinys užsakomas, adresą siuntėjo — užsakytojo ir reikiamą sumą pinigų. Kai Balfo centras tuos dalykus gaus, tuojau atliks reikalingus formalumus ir siuntinys bus išsiųstas.

Siuntinys turėtų pasiekti Lietuvą per šešias savaites, Rusiją — per du mėnesius.

Persiuntimo išlaidos ir muitas įskaitytas į nurodytas kainas.

Balfas garantuoja už siuntinių pristatymą, jei koks siuntinys nenuveiktų, Balfas grąžins įmokėtus pinigus.

Balfo Centro Įstaiga 105 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

Chicago, Ill.

H. W. FEMALE

Registered NURSES

83-bed hospital comprised of 43-bed general hospital and 40 bed retired miners. Starting pay \$300 per month with periodical increases. Nurses home, reasonable charge for board and room. 40 hour week. \$15 differential pay for evening shifts, liberal personnel policies. — Town of 9,000 in the mountains.

Miners' Hospital

RATON, NEW MEXICO

IONO IR ANGELINOS ANDRIULIŲ IR JŲ ŠEIMOS

MICHIGAN FARM SŪRIS

Fountain, Michigan

Jūs esate namuose ar kur keliaujate, visuomet reikalaukite Michigan Farm Sūrio. Šis sūris jau per ilgus metus gaminamas Jono ir Angelinos Andriulių ir jų šeimos, Fountain, Mich.

REIKALAUKITE TIK MICHIGAN FARM SŪRIO

Jeigu abejojate, paprašykite pamėginti. Jūsų skonis jums pasakys. Mes norime, kad Jūs patys būtumėt sprendėjas. Mes esame labai dėkingi sūrio mėgėjams ir geresnėms krautuvėms, kad Jūs tiek išpopuliarintot Michigan Farm Sūrį, kuris paliko visų mėgiamausiu. Mes pasižadame ir toliau jums gaminti tik patį geriausią sūrį.

MICHIGAN FARM CHEESE DAIRY, INC.

Vieninteliai šio sūrio gamintojai FOUNTAIN, MICH.

Aptarnavimui ir informacijai rytuose prašome kreiptis:

PETER LISAUSKAS

69-15 53rd Avenue, Maspeth, N. Y. Tel. TW 4-8087

VICTOR ABECŪNAS

351 Park Street, New Britain, Conn. Tel. BA 3-1342

JONAS JAKUBAUSKAS

634 N. Denison Street, Baltimore, Md. Tel. Longwood 6-2622

MECISLOVAS KAVALIUSKAS

24 Prospect Street, Hyde Park, Mass. Tel. Hyde Park 3-3975

GEORGE GALŪNAS

1400 Caniff, Detroit, Mich. Tel. T. O.

SPORTAS

Vokiečių laikraštis apie Jokubaitį

1956 metų New Yorko apylinkės geriausių futbolininkų lietuvių visuomenei buvo pristatytas Algirdas Jokubaitis. Atrodo, būtų tikslu su šio mūsų geriausio futbolininko biografija kiek susipažinti. Šiuo atveju darbą sutaupe vokiečių dienraštis "Staats Zeitung und Herold", kuris savo 1956 gruodžio 2, sekmadienį išdėjo Jokubaičio fotografiją ir "Komandos kapitonas, žaidžias nuo pat įsikūrimo dienos". Ten rašoma:

"Jeigu kas nuolat skaito "Sport-Herold", gali pastebėti, kad Lithuanian S. C. komandos sąstate Algirdo Jokubaičio vardas visada suminimas. Taip, Algirdas Jokubaitis, trumpai Algiu vadinamas, žaidžia savo klube nuo pat jo įsikūrimo dienos. Pradėjęs A klasėje, jis keliavo su klubu per pirmąją lygą, kad užkoptų į oberlygą. Įmigravęs 1949, Algis pradžiūję žaidė Newark S. C. komandoje, kadangi bent tuo metu nebuvo New Yorko apylinkėje jokio lietuviško klubo.

Viduryje 1950 metų didysis entuziastas Jonas Atkas (Atkočius) suorganizavo lietuvišką futbolą komandą. Algis Jokubaitis, žinoma, prie tos komandos prisidėjo ir kūni ir siela. Jo, betgi, jau buvo pasirašyta žaisti Newarko komandoje. Bet žmonės susitelkę, apie Pflugerį (vienas iš vadovų), Newarko stovykloje parodė nuosaikumo ir jį atleido. Ten, mat, buvo žinoma, kuria linkme jo širdis veržiasi; neveltui lietuviškuose sporto sluoksniuose didžiūojamasi, kad nei vienas tikras lietuvis

nežaidžia kitur, kaip tik pas "Lithuanians".

Žaidė Tauro komandoje
Gimęs 1925 metais Kaune, praleido jis ten ir savo jaunystę. Sportiškas miestas jau tada turėjęs nemažiau, kaip 5 oberlygos komandas. 1938 metais jau matėme jį Tauro klube. Šis klubas visados buvo garsus savo jaunių komandomis ir apskritai neieškodavo žaidėjų kitur. Jaunių komanda buvo daugkartinis Lietuvos meisteris. Kai, pavyzdžiui, 1937 metais pirmoji ekipa turėjo apleisti oberlygą, tai nenuleista galvų, bet laimėta A klasės pirmenybės, užsitikrinant teisę dalyvauti pereinamoje rungtynėse, į kurias pasiūsta senas vartininkas su 10 jaunių. Bombinė pasekmė (5:0) pašėlę vaikiščiai sugrąžino populiariausią Kauno klubą į aukštąją lygą, o patys sekantį sezoną vėl kukliai žaidė jaunių klasėje.

Tad nereikia stebėtis, kad Algiu Jokubaičiui, dar turint vos 17 metų, buvo duota proga žaisti pirmoje komandoje. Čia, žaisdamas dešiniam krašte, jis neretai pasižymėjo ir dažnokai buvo matomas įvarčių mušikų skaičiuje.

Kai 1950 metais Lithuanian SC pradėjo veikti New York'e, daugelį stebino lietuvių puolikų susižaidimas. Mat, su Jokubaičiu, Sabaliausku ir Adomavičiumi, kuris čia šventė puikų "come-back", tame puolime turėjome nemažiau kaip tris Tauro augintinius. Būdamas Vokietijoje, Algis žaidė keliuose klubuose. Apsigyvenęs 1947 metais Freiburg i Br., žaidė jis ir garsiajam Freiburg FC.

Visa Freiburgio lietuvių kolonija džiaugėsi, kai Algis savo pirmose oberlygos (tuomet Zonenliga) rungtynėse mušė net tris įvarčius — vieną gra-

VAIKAI mokosi golfo San Diego golfininkų klube.

žesnį už kitą. Prancūzų karinės valdžios potvarkis, draudęs svetimšaliams žaisti vokiečių klube, žiauriai nutraukė daug žadėjusią jo futbolo karjerą. Nors Freiburg ir buvo daroma visa, kad Algiui būtų padaryta išimtis — žaisti nebuvo leista. Šiais metais Freiburg FC po ilgo laikotarpio pavyko įkopti į Oberligą "Sued, ir Algis, žinoma, džiaugiasi savo buvusio klubo pasisekimu.

Subrendęs kaip puolikas, prieš 2 metus persikėlė į saugų liniją, kur ir dabar atlieka savo komandai neišskaičiuojamus patarnavimus. Kuklusis baltplaukis jau šešeri metai yra ištikimas savo klubui geriais ir blogiais laikais. Du kartus su savo ekipa laimėjo New York State Taurę, A klasės pirmenybes, pirmosios lygos pirmenybes; jis taip pat dalyvavo ir rungtynėse, kuomet lietuvių komanda rytinės Amerikos taurės finale (Ludlow, Mass.) kruvinoje kovoje buvo išmušta iš varžybų.

Vis dar gyvas ir guvus, nu-

mato dar ilgus metus traukti savo klubui. Jeigu tu, mielas skaitytojai, kada matysi žaidžiant geltonai žaliają komandą, atkreipk savo dėmesį į kairįjį saugą, kuris yra vienas iš svarbiausių ekipos ramdžių. Kovotojiškas iki paskutinės minutės, čia žaidžia žmogus korektiškai, švariai ir padoriai. Tai geras pavyzdys aiškėje lietuviškam prieaigui, ir todėl suprantama, kad savo komandos kapitonu lietuviai didžiūojasi.

Stalo teniso turnyras

Kovo mėnesio viduryje numatomas stalo teniso turnyras, atrodo, bandys prikelti iš miego mūsų stalo tenisininkus. Lietuvių Atletų Klubo rengiamas šis turnyras bus atviras visiems, t. y. lietuvių kilmės jaunuoliams-ems, nežiūrint jų gyvenamosios vietos. Tikslų turnyro laiką bei kitas smulkmenas sužinosite vėliau — tik sekite Darbininko sporto skyrių. **Atletas**

PHILADELPHIJOS ŽINIOS

Philadelphijos arkivyskupas

John F. O'Hara, kovo 3 buvo paskelbęs maldos dieną už Lietuvą. Jo ganytojiškas laiškas šiuo reikalu buvo paskelbtas visose Philadelphijos arkivyskupijos bažnyčiose, vasario 24 d.

Vasario šešioliktosios minėjimo atgarsiai, bendrai imant, yra geri. Įdėtas darbas, švenčiai besiruošiant, davė gerą vaisių. Pirmą kartą Philadelphijoje įvykęs skilimas, bevykdant rinkliavą, buvo labai apgailestaujamas net ir senosios kartos tautinės srovės lietuvių. Bendra aukų suma Amerikos Lietuvių Tarybai, dėliai skilimo, keliais šimtais dolerių sumažėjo. Asmeniškai dėliai šio skilimo daugiausia kentėjo aukų rinkėjai. Aukų lapais ir salėje minėjimo dieną buvo surinkta \$1500. Rinkliava dar tęsiama ir bendroji suma dar keliais šimtais dolerių padidės. Iki šiol stambiausiais aukotojais buvo šv. Jurgio parapija ir Lietuvių bankas. Finansų komisija tikisi galėsianti paskelbti apyskaitą jau sekančią savaitę.

L. Meno Ansamblio choras, vadovaujamas kompozitoriaus Juozo Strolios, stropiai ruošiasi pasirodyti tautų mūgės programoje. Choras prisiglaudė šv. Andriejaus parapijoje, kur klebonas kun. Juozas Čepukaitis davė chorui patalpas nuolatiniam naudojimui.

Antanas Tvaranavičius — senosios kartos visuomenininkas, vasario 24 atšventė 69 gimtadienį.

Loreta Petrauskaitė išrinkta studentų ateitininkų draugovės valdybos pirmininke. **K.C.**

LDS CENTRO VALDYBA

Garbės Pirmininkas
J. E. Arkivyskupas
Richard J. Cushing, D. D.

Dvasios Vadas
Kun. Pr. A. Virmauskas
50 Flaherty Way
So. Boston 27, Mass.

Pirmininkas
Vincas J. Kudirka
37 Franklin St.
Norwood, Mass.

Vice Pirmininkai
Vladas Paulauskas
Juozas Glavickas

Sekretorius
Antanas F. Kneizys
50 Cottage Street,
Norwood, Mass.

Finansų Sekretorius
Nell Meškūnas
91 Congres Ave.
Waterbury, Conn.

Iždininkė
Blanche Kapochy
409 W. Broadway
So. Boston 27, Mass.

Labdarybės ir Stipendijų Komisija

Kun. Jonas Vaitekūnas
350 Smith Street
Providence, R. I.
Bronė Mičiūnienė

Revizijos Komisija
Danielius Averka
Teklė Mitchel
Benediktas Jakutis

SUMMER HOMES

BLAIRSTOWN VIC
ATTENTION Catholic groups and organization seeking summer camp facilities; we have available for immediate sale 4 fully equipped camps with capacities from 50 to 400. All are within 75 miles of N.Y. and reasonably priced. Also a number of excellent undeveloped camp sites.

BLAIRSTOWN REALTY AGENCY
Press Bldg. Hwy 94, Blairstown, N. J. Foxcroft 2-2212. Sun. by appt.

Skaitykite "Aidus" 680 Bushwick Ave. Brooklyn 21, N. Y.

Travel Agencies

PLANING TO TRAVEL?

You get world wide service for trips—tours—cruses—etc. For Business or Holidays by consulting with

Woodstock Travel Bureau Inc.
120 West 44th St.
New York City
PL 7-0828

FOR HOLYDAY OR HONEY MOON VISIT THE JOLLY TRAVEL SERVICE INC.

129 St. Nicholas Ave.
Brooklyn, N. Y. EV 2-8701
Serving the Travel Needs off Greater Brooklyn for 10 years
Hotels, Tours, Honeymoons, Cruses, etc.

ALL TOURS TRAVEL AGENCY

Personalized Services
Free of cost
Domestic and International
Tours and Cruses
Honeymoons
Vacations
Hunting and Fishing Trips,
Business & Weekend Tirps
Call Now ES 5-6862
1928 Coney Island Ave.
(Cor. Ave. P & Kings Hwy)
Budget Vacations Arranged
(Pay Later Plans)
Authorized 7 Bonded Agents
Licenced by State if New York.

SUMMER PL.—FOR SALE

NOYAC, Sag Harbor, L. I. Modern 4 room housekeeping bungalows. Completely furnished. Near beaches. Lovely country setting. Accommodates 6. Heated. Special rates to July 1st. Literature on request. Two weeks, monthly and seasonal rates for summer months. Ideal for children. Write William Spooner, Birch St., Noyac, Sag Harbor, N. Y. Tel. Sag Harbor 5-0627R.

TO PLACE, YOUR AD CANCEL OR CHANGE CALL LO 3-7291

REAL ESTATE

Building Lots and Houses In Suffolk County
Business and Industrial Properties
Businesses
TERMS ARRANGED
Kiernan Bros.
Box 182, Medford, L. I., N. Y.
Grover 5-3194 Grover 5-5278
Call Anytime

REDUCED PRICE \$26.750
Point Lookout — Garden City Ave., near the bay, 7 rooms, plaster walls. 2 full baths, full cellar. 70 ft. frontage, large garage. Inquire 6 Inwood Ave., near Our Lady of the Miraculos Medal church. Point Lookout or call General 2-7837.

GARDEN CITY ST. ANNE PARISH
3 bed rooms, ranch, 3 years old plot 80x100. Near Railroad. Transportation and shopping. 228 New Hyde Park Road. Must be seen to appreciate
PR 5-7882

HARRISON PLAINS —Parkway Knoll, 3 blocks St. Anthony's School. 5½ rm. Cape Cod. 4 yrs., expansion attic. gar., blacktop drive, fully landscaped. Asking \$22,000. Principals only. Owner White Plains 6-4440.

Empl. Agencies

Cooks, waitress, chambermaids, couples — kitchen help, butlers available for positions in rectories. Apply:

Lida Bonfield Agency

Sister of Margaret Ströhmman
32 E. 57th St., New York, N. Y.
PLaza 3-2335

DISPLAY

LA MONTE KITCHEN CABINETS ALL MODELS

Standard or Custom Made
All work Guaranteed
Reasonable Prices—\$7.95 a up
If Desired Lay-Away Plan
Special Consideration to institutions and the Clergy visit or phone the following Brooklyn Stores
369 Knickerbocker Ave. VA 1-3492
687 Manhattan Ave. EV 3-8582
Let LaMonte Bring Real Beauty Into Your Home.

TREE SPECIALISTS Est. 1919

Spraying, For Insect Control
Fertilization, Cavity Work
Pruning, Bracing
Fully covered by Insurance
Landscape Foresters Ltd., Inc.
65 Ponfield Rd. Bronxville
DErld 7-2271
Nites Sundays and Holydays
WHitePls 9-9371

Brides! PROTECT YOUR Wedding Cake Top

Keep those wonderful memories of your wedding day forever alive under this entrancing dome of crystal clear glass.

Dome measures 10" high x 5 1/2" wide
FITS MOST ANY CAKE TOP. Special sizes on request.
\$995
(No C. O. D.'s please) Postpaid
Send check or Money Order to:

Dome Sales Company
40 WALNUT STREET
NEWARK 2, NEW JERSEY

Jeil nori ką paskelbti
DARBININKE,
skambink telefonu:
Glenmore 2 6916

PATI PATIKIMIAUSIA FIRMA PASIŪSTI SIUNTINIUS Į SSSR, LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ ir kitus kraštus vis dar laikoma

PARCELS TO RUSSIA, INC.

BROOKLYN, N. Y.

Ši firma įgaliota Intourist Maskvoje čia vietoje rinkti muitus už siunčiamus daiktus į SSSR. Kadangi visos agentūros uždarytos, patobulinimui patarnavimo ir paskubinimui siuntinių pristatymo į SSSR, kartu klijentų patogumui, jau iki šiol

PARCELS TO RUSSIA, INC.

atidarė skyrius:

11601 Jos. Campau Ave., Detroit 12, Mich., Tel. Townsend 8-0298.
651 Albany Ave., Hartford, Conn., Chapel 7-5164.
121 So. Vermont St., Los Angeles, Calif., Tel. DUNKirk 5-6550.
78 Second Ave., New York City, N. Y., Tel. ORchard 4-1540.
Galima beveik viskas siųsti—nauji ir dėvėti rūbai, maisto produktai, o taip pat visokios vaistai, Streptomycin, Penicillin, Rimofon ir kiti. Vaistai siunčiami oro paštu gavėjui pristatomi per 7-10 dienų.

NAUJIENA: DABAR GALIMA SIŪSTI "ANTI-POLIO SERUM"

Taip pat siunčiamos rašomos mašinėlės įvairiais alfabetais, akordijonai, siuvamos mašinos. Pristatymas garantuotas ir gaunate gavėjo parašą.

Naujas adresas:

PARCELS TO RUSSIA, INC.

1530 BEDFORD AVENUE, BROOKLYN 16, N. Y.
(Už kampo buvusios vietos) Tel. Ingerson 7-6465, 7272

Istaiga pirmajame aukšte. Patikrintas laisvas automobilių pasistatymas. Istaiga atidaryta kasdien, įskaitant sekmadienius nuo 9 iki 6 val. ir šeštadienį 9-4 val.

Firmos veikimas pertvarkytas, kiekvienas siuntinys išsiunčiamas neatidėliojant ir paskyrimo vietą pasiekia per 7 savaites, oro paštu siuntiniai per 7-10 dienų.

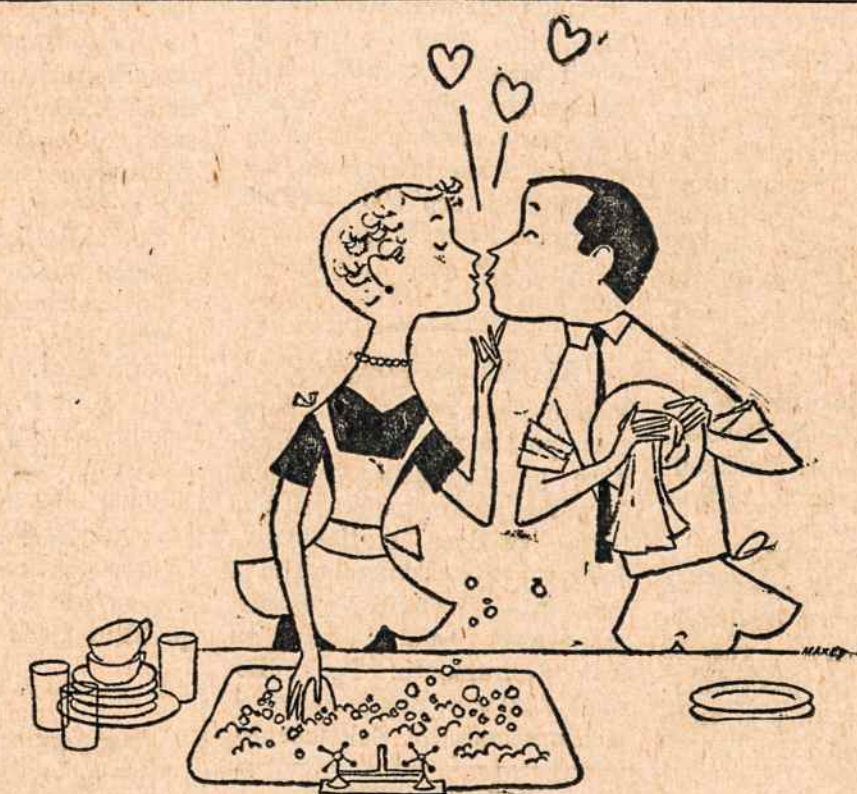
Rev. William J. Halliwell, Ph. D.,
South Orange, N. J.
Seton Hall University,

Dear Father Halliwell,
I am interested in

MARY'S MINT

Please add my name to your mailing list. I can afford a quarter a week, and will try to beg a quarter a week from twenty-seven others, or by same equivalent, metrod acquire a dollar a day, for a Mass a day to be offered on the Mossions for the glory of God in the Most Holy Trinity, through Christ iur Lord, for the intention of the Blessed Mother. I understand that I may add my own intention after her's; and that I share in ten thousand Masses, annually.

NAME
STREET
CITY and STATE

the case of the dishwater Bond!

Once a practical, romantic young man (you can be both) married. For their anniversary, being practical, he bought his wife a U. S. Savings Bond. And, being romantic, he slipped it under her dinner plate. Then he forgot it until, drying the dishes, he spied it in the detergent. The Bond looked all washed up.

But it wasn't. After a letter from the young man, the U. S. Treasury replaced the Bond with another bearing the original, date of issue—the couple's anniversary. This true story illustrates the safety of U. S. Savings Bonds. Any of your Bonds that are lost, stolen or destroyed will be replaced without charge by the U. S. Treasury. And remember this! Your Government guarantees the principal of your Bonds safe—up to any amount—guarantees sure the rate of interest. So start saving this safe, sure way. Sign up for the Payroll Savings Plan where you work or buy Bonds at your bank.

Part of every American's savings belongs in U.S. Savings Bonds

The U. S. Government does not pay for this advertisement. The Treasury Department thanks, for their patriotic donation, the Advertising Council and

DARBININKAS

NEW YORKO NAUJENOS

Lietuviai filatelistai

jau susitarė su PLB seimui rengti komitetu ir kartu tarp kitų parodų surengs ir lietuvišką pašto ženklų parodą. Kitais metais, kai vyks pasaulio lietuvių seimas New York'e, sueina 40 metų lietuviškiems pašto ženklams. Parodoje tarp retenybinių bus išstatyta senų laiškų, jų tarpe ir dr. Jono Basanavičiaus atvirukas.

Zarasiškių dėmesiai

Gegužės 18 New York'e šaukiamas zarasiškių suvažiavimas. Visi zarasiškiai kviečiami suvažiavime dalyvauti. Apie dalyvavimą malonėkite tuojau pranešti šiuo adresu: Vaclovas Butkys, 138—47 Lloyd Rd., Jamaica, N. Y.

Už a. a. kun. Pinky

jo 9 metų mirties sukakties proga iškilmingos pamaldos bus atliktos kovo 10, 9 v. šv. Jurgio bažnyčioje. Pamaldose kviečiami dalyvauti visi pažįstami.

Ateitininkų sendraugių

konferencijoje, kuri vyko kovo 2, 3 d. d. Chicagoje, iš New York'o dalyvavo keletas ateitininkų sendraugių.

Telvizijos 13 kanalas

organizuoja naują programą — tarptautinį pasirodymą. Kas savaitę pasirodys atskiros tautybės su savo programa, tautiniais šokiais. Kuri tautybė labiausiai žiūrovams patiks ir kuri gaus daugiausiai laiškų, tai bus skiriama pinigine premija. Lietuviai kovo 16/5 v. p. p. pasirodys drauge su prancūzais. Tautinių šokių programą išpildė Marijos Žukauskienės vadovaujama grupė.

Mergaitės,

norinčios įstoti į skaites, prašomos kreiptis pas Aldoną Noakaitę MI 1-0532 arba Daivą Audėnaitę TA 7-9518, berniukai pas Romą Kežį AP 7-3244, Joną Ulėną GL 6-2688, Antaną Bobelį GL 3-6719.

Vytautas Maželis,

fotografas portretistas, savaitgaliais išvyksta fotografuoti į kitas lietuviškas kolonijas. Neseniai lankėsi Philadelphiaje, kur portretavo prof. Jurksį su poniu, dail. Staneiką, dr. J. Januškevičių, kuris turi 95 metus, prof. Kučą, prof. Salį, dr. J. Kaupą šeimas, p. Gasparienę, Impolevičių, Raugų, Mitalų, Macijauskų ir kitų šeimas. Praeitą šeštadienį fotografuodamas jis lankėsi Elizabeth.

St. Dzikas,

pasitraukus T. B. Mikalauskui, perėmė vadovauti informacijos komisijai, kuri rūpinasi pasaulio lietuvių seimo propaganda.

Brooklyno filharmonijos

koncerte kovo 9, 8:30, Brooklyn Academy of Music, išpildomi Hindemit, de Falla, Brahms'o kūriniai.

Kun. A. Sabaliauskas,

savaitę vedęs rekolekcijas tėvų pranciškonų vienuolyne, išvyko į Waterbury.

Pranciškonų rekolekcijose,

kurios vyko praeitą savaitę Brooklyno pranciškonų vienuolyne, dalyvavo pranciškonai iš Kennebunkporto, Greene, Toronto, St. Catherine ir vietiniai vienuoliai. Antrosios rekolekcijos įvyks pavasarį Kennebunkporte.

Adomas Galdikas

šį pavasarį rengia savo kūrinų parodą. Tai bus trečioji jo surengta paroda New York'e. Parodai yra parengę visai naujų darbų, į kuriuos įeina ir jo abstraktinė tapyba.

Aleksandra Merker

Vitkauskaitė, dailininkė, po šesiu mėnesių kelionės Europos kraštuose, sugrįžo į New York'ą. Apilankė: Olandiją, Prancūziją, Italiją, Ispaniją, susipažindama su meno muziejais ir įvairiomis galerijomis.

Dail. K. Žoromskis,

kuris turi savo studiją New York'e, statomi Marquette Parko lietuvių bažnyčiai piešia didelį paveikslą — nuo kryžiaus nuėmimą.

Moksleiviai ateitininkai

leidžia savo laikraštėlį — Jaunystės keliu. Vasario 16 proga pasirodė jo antras numeris.

Aidų žurnalas

šiemet skiria premiją už mokslo veiklą. Jury komisijai jau atsiųsta 5 rankraščiai ir viena knyga. Premijos įteikimas įvyks Waterbury gegužės 5 d. Ta proga rengiamas koncertas, kuriame koncertuos solistas Vaclovas Verikaitis, Waterbury parapijos choras, vedamas prof. A. Aleksio. Su koncertu jungiamas ir motinos minėjimas.

Aidų žurnalo jury komisiją sudaro: prof. K. Pakštas, prof. J. Puzinas, A. Vaičiulaitis, T. L. Andriekus, P. Jurkus.

Jonas Brundza,

vargonininkas, apie trisdešimt metų vargoninkavęs šv. Jurgio parapijoje Brooklyne, vasario 28 iš savo pareigų pasitraukė. Nauju vargonininku į jo vietą pakviestas Paul La Medica.

Amerikos Balsas apie lietuvišką TV programą

"Amerikos Balso" redaktorius P. Labanauskas šiomis dienomis į Lietuvą perdavė pasikalbėjimą su asmenimis, kurie talkininkavo Jokūbai Stukui, vienintelio New York'o lietuviško radiofono vedėjui, Vasario 16 paminėjime. Įdomiam pasikalbėjime Algirdas Landsbergis, TV programos autorius, sakė norėjęs svetimausiems paaiškinti lietuviškąją sielą, kuri nerimsta svetimųjų sprespaujoje. Programoje stengiasi parodyti lietuvių tautos erškėčiuotas kelias, nuolatinės kovos dėl išlikimo. Pateikta liaudies menas; drožiniai, raiziniai, dainos ir šokiai. Parodyti menininkų darbai, iš jų paminėtinas V. Kašubos "Rūpintojėlis" (Tėvo L. Andriekaus užsakymas). Gaila, kad Newarko TV stoties personalo lėktuvams neleidė parodyti kitų 50 paveikslų, kurie turėjo ryškiau pailiustruoti pateiktąjį tekstą.

Landsbergis nurodė, kad pastatyme dalyvavo apie 50 žmonių, neskaitant kompozitorių ir poetų, kurių kūrinius dainavo choras. Būdinga, kad jų pavardės (K. V. Banašio, J. Strolis, Br. Budriūno, Br. Brazdionio ir Fausto Kiršos) buvo kartu išvardintos programą užbaigus.

Autorius ir režisiorius Landsbergis "Amerikos Balso" pasikalbėjime išvardino savo artimuosius talkininkus: laikraštininką A. Salčių, kuris kaip TV kursų diplomatas prisidėjo prie programos apipavidalinimo, chorvedį Algirdą Kačanauską, Jad. Matulaitienę, čiagimę Dianą Mockeliūnaitę, St. Dziką, kuris skambino kanklėmis, ir kitus. Jų vardu užtikrinu, kad visi šie žmonės su didžiausiu malonumu dirbtų šitokį darbą naujamajam Vilniaus Televizijos Centre.

Tam pačiam pasikalbėjime Jokūbas Stukas pasižadėjo ir toliau nenuilstamai kelti Amerikos visuomenėje daromą skriaudą Lietuvai tikėdamasis, kad tokia sekanti proga busianti birželio mėnesį, kada baltiečiai minės savo kraštų pavergimo metines. Jis nurodė, kad tokia programa jam kainuotų tarp 900 — 1000. Jis prašė lietuviškąją visuomenę prisidėti prie išlaidų padengimo.

Apreiškimo parapijoje

Pelenų dieną pelenai bus barstomi po kiekvienų mišių ir vakare po Graudžių Verksmų. Gavėnios metu pamaldos bus tokia tvarka: trečiadieniais 7:30 v. v. ir sekmadieniais 3 val. p. p. — Graudžių Verksmai, pamokslas, palaiminimas, su šv. Sakramentu. Penktadieniais 7:30 v. v. Kryžiaus keliai, palaiminimas šv. Sakramentu.

Reikalingas butas

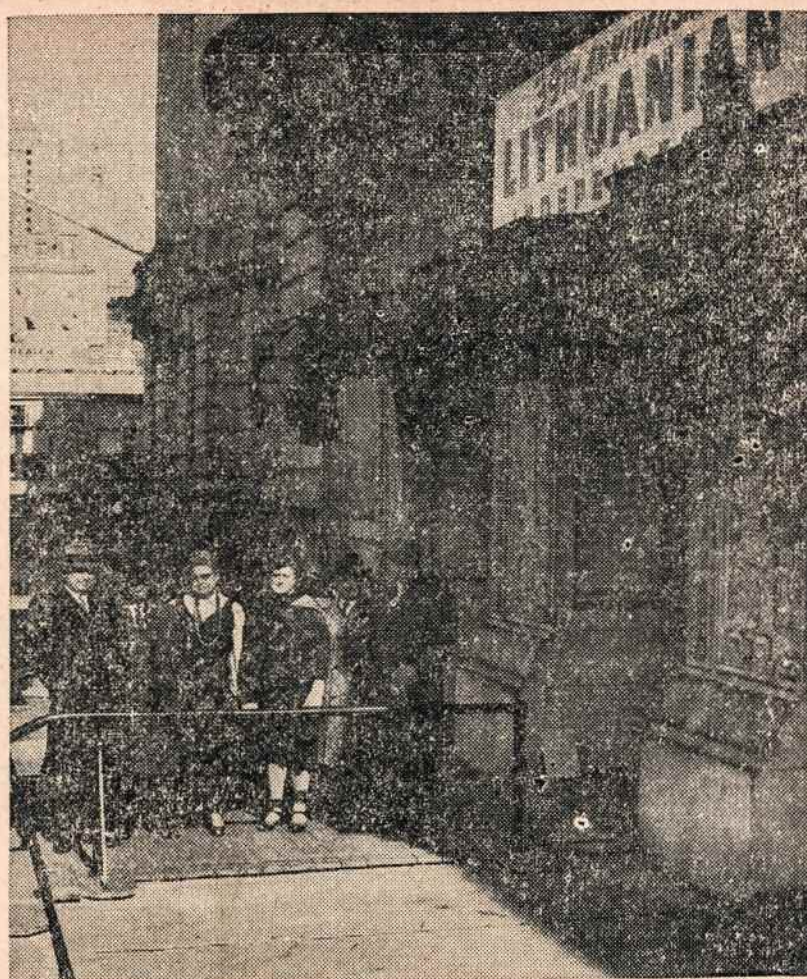
Seimai iš dviejų, pagyvenusių reikalingas butas New York'o apylinkėse, arti susisiekimo ir ramioje vietoje. Atsiliepti: Darbininkas, 910 Wiloughby Ave., Brooklyn 21, N. Y. Telef. GL 2-6916.

Išnuomojamas 5 kambarių butas antrame aukšte su apšildymu ir kitais patogumais. Kreiptis: Telef. ST 2-1454 arba rašyti: Mr. F. Gražis, 310 Devoe St., Brooklyn 6, N. Y.

Išnuomojamas 2 kambarių butas su visais patogumais ir prieinama kaina. Kreiptis: Mrs. O. Žuranskis, 59—11 69 Pl., Maspeth 78, N. Y. Telef. DE 5-0812 arba rašyti

Stephen Bredes Jr.
ADVOKATAS

37 Sheridan Ave.
Brooklyn 8, N. Y.
Tel. APplegate 7-7083

NEWARKO LIETUVIAI prie miesto savivaldybės namų, kur buvo išrašyta, kad lietuvių šventė Nepriklausomybės paskelbimo 39 metų sukaktį. Iš k. į d.: Andrius Salvėstis, Ieva Trečiokienė, Kristina Korbert, Razys F. Paulis ir Albinas S. Trečiokas.

Gubernatorius pas Newarko lietuvius

Newarko mieste, kur gyvena nemaža lietuvių, vasario 16 proga prie miesto valdybos namų buvo pakabinta didelė iškaba, skelbianti Lietuvos nepriklausomybės sukaktį. Iškaba išbuvo tris dienas. Miesto majoras taip pat paskelbė Lietuvos nepriklausomybės dieną.

Vasario 17 šv. Trejybės bažnyčioje buvo atliktos pamaldos. Robert Treat viešbutyje įvyko pats minėjimas, kurį atidarė Ieva Trečiokienė, programos rengimo pirmininkė. Tolimesnei programai vado vauti ji pristatė adv. Andrių Salvėstį.

Pagrindinę kalbą lietuviškai pasakė Vytautas Vaitiekūnas,

Liet. Laisvės Komiteto narys iš New York'o.

Minėjime taip pat dalyvavo New Jersey gubernatorius Robert B. Mayer, palydėtas miesto majoro Leo Carlin, miesto tarybos nario P. Gordon. Jie visi pasakė sveikinimo kalbas. Gubernatorius Robert B. Mayer dalyvavo su savo žmona, kuriai Ieva Trečiokienė įteikė dovanų gravius lietuviškos gintaro karolių.

Minėjimo metu aukų surinkta per 400 dol.

Newarko spauda (Newark Evening News) aprašė minėjimą ir įsidėjo nuotrauką, kaip Ieva Trečiokienė dovanoja karolių gubernatoriaus žmonai.

CAMBRIDGE, MASS.

Susituokė

Vasario 19 lietuvių parapijos bažnyčioje susituokė Petras Raškauskas su Paulina Malinauskaite ir povestuvinei kelionei išvyko į Bermudą. Vasario 20 susituokė Robertas Lenkauskas su G. Bergeroniute.

Liet. kat. klubo

paskolininkų susirinkimas įvyko vasario 20. Buvo svarstoma, kaip padaryti naujus pagerinimus.

A. ir P. Dubauskai

minėjo vedybinio gyvenimo sidabrinį jubiliejų. Dalyvavo giminės, draugai ir pažįstami.

Kat. Moterų Sąjungos

ketvirtos kuopos susirinkime vasario 24 paskaitą skaitė p. Kulbokienė iš Bostono.

Vasario 16 minėjime

pagrindiniu kalbėtoju buvo Antanas Kneizys iš Norwood, Mass. Taip pat kalbėjo kleb. kun. Pr. Juškaitis ir kit. Surinkta nemaža aukų, kurios pasiųstos Federacijos centrui. Taip pat liet. parapijos bažnyčioje buvo pamaldos už kenčiančią Lietuvą.

"Whist Party"

Liet. Kat. klube būna šeštadienių vakarais.

Mirė

Vilhelmas Kreivis. Palaidotas vasario 27 iš šv. Sakramento bažnyčios.

Apie katalikišką spaudą

buvo aiškinama mūsų bažnyčioje ir buvo raginama ją remti. Karšt. Patr.

INCOME TAX — kitokių mokesčių, pilietybės bei kitais reikalais Jums patarnauja

VYTAUTAS VEBELIŪNAS

Accountant & Tax Practitioner
100—21 89th Ave., Richmond Hill, N. Y.
Telefonas: VI 6-9029

Darbo valandos: Treč. Ket. Penkt. 6 P. M. 9 P. M.
Šeštadieniais 9 A. M. 6 P. M.

Patartina telefonuoti prieš atvykstant. Klientams paprašius, patarnavimas vyksta ir namais ar prekybos vietoje.

WINTER GARDEN TAVERN Inc.

KABARETAS

VYT. BELECKAS savininkas

Baras, Salė vestuvėms, parengimams, susirinkimams, etc.

1883 MADISON ST.

Tel. EV 2-9586 (Prie Forest Ave. stoties) Ridgewood

BROOKLYN 27, N. Y.

BOSTONO ŽINIOS

BOSTON, M855.

BARASEVICIUS ir SŪNUS FUNERAL HOME

251 W. Broadway
South Boston, Mass.
JOSEPH BARACEVICIUS
Laidotuvių Direktorius
Tel. ANdrew 8-2590

WAITKUS FUNERAL HOME

197 Webster Avenue
Cambridge, Mass.
PRANAS WAITKUS
Laidotuvių Direktorius
ir Balsamuotojas
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas dieną ir naktį
Nauja moderniška koplyčia šermentims dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemiausiomis kainomis. Kainos tos pačios ir į kitus miestus.
Reikalavimai: Tel. TR 6-6484

NEW YORKAS

Tel. EVERgreen 7-4335

Stephen Aromiskis

(ARMAKAUSKAS)
Graborius-Balsamuotojas
MODERNIŠKA KOPLYCIA
423 Metropolitan Ave.
Brooklyn, N. Y.

Tel. STagg 2-5043

Matthew P. Ballas

(BIELIAUSKAS)
FUNERAL HOME
M. P. BALLAS—Direktorius
ALB. BALTRONAS-BALTON
Reikalų Vedėjas
660 Grand Street
Brooklyn, N. Y.
NOTARY PUBLIC

EVERgreen 8-9770

Joseph Garszva

GRABORIUS
BALSAMUOTOJAS
231 Bedford Ave.
Brooklyn, N. Y.

J. B. SHALINS - ŠALINSKAS

Laidotuvių Direktorius
84-02 JAMAICA AVE.
(Prie Forest Parkway Station)
Woodhaven, N. Y.
Suteikiam garbingas laidotuves.
Koplyčios nemokamai visose miesto dalyse; veikia ventilacija.
Tel. VIRginia 7-4499

William J. Drake- Dragūnas

LIETUVIS ADVOKATAS
Telefonas Jamaica 6-7272

Income Tax (business and individual) reikalais kreiptis į

Frank Dimas PUBLIC ACCOUNTANT INSURANCE BROKER

Istaiga 764 Cypress Ave.,
Ridgewood 27, N. Y.

(du blokai nuo

Myrtle Ave. stoties.)

Istaiga atidaryta

kasdien nuo

3 v. p. p. iki 9 v. v.

ir šeštadieniais nuo

10 v. r. iki 6 v. v.

Tel.: EV 1-4774;

MI 2-4076

Draudimo reikalais, taksų (Income Tax) paruošimui, notorinių dokumentų tvirtinimui

kreiptis pas

Juozas Andriušis

GENERAL INSURANCE BROKER
CONSULTANT - NOTARY PUBLIC

Užpildomi federaliniai bei valstybiniai taksai, tvirtinami įvairūs dokumentai.

Įvairiose draudimo įstaigose apdraudžiama automobiliai, namai, baldai, bizniai ir asmeninis turtas nuo ugnies ar įvairių rūšių atsakomybės bei pavogimo. Save galite apdrausti nuo nelaimingų atsitikimų bei ligos, kartu apmokant ir ligoninės išlaidas.

Gyvybės apdraudimas — TRAVELERS INS. CO., Hartford, Connecticut

Greitas ir sąžiningas patarnavimas.

Kreiptis: šokiadieniais 9 val. ryto iki 8 val. vak.

Juozas Andriušis

87—09 Jamaica Ave.

Woodhaven, 21, N. Y.

Virginia 7-4477

LIETUVOS ATSIMINIMU

RADIO VAJANDA JAU 16 TUS ME
TUS SKRIEJA PAS KIEKVIENĄ
LIETUVĄ DIDŽIOJO NEWYORKO
N. J. IR CONN. APYLINKĖSE KU-
RIS IŠSKO ATSIGAIVINIMO LI-
TUVIŠKAME ŽODYJE IR DAINOJE.

DABAR

NAUJU LAIKU

SEŠTADIENIAIS NUO 4:00 IKI 5:00

STOTIS WEVD (1330 KIL, IR 97.9 MEG. FM)

DIREKTORIUS — JOKŪBAS J.

STUKAS

1261 WHITE ST.
HILLSIDE N.J.
WA 6-3325